

ANDMELADU

Andmelao kasutamise ja liitumise juhend

Version 2.8

1.2023

VERSIOONI AJALUGU

Kuupäev	Versioon	Kirjeldus
01.09.2012	0.1	Dokument loodud
10.01.2013	0.2	Dokument muudetud
10.01.2013	1.0	Dokument avaldatud
03.04.2013	1.1	Dokument muudetud
03.07.2013	1.2	Dokument muudetud
14.08.2014	1.3	Dokument muudetud
27.10.2016	2.0	Dokument muudetud (ühisarve ja kliendi pöördumiste vahendus)
10.2017	2.1	Muudetud AVP kliendiportaali (e-eling) seotud täiendused
05.2018	2.2	Punkt 6: Mõõtepunkti tehnilised andmed täiendatud Punkt 6.2: Mõõtepunkti andmete küsimine. Täiendatud füüsilise isikuga seotud mõõtepunkti päringu ja andmete edastuse reegleid. Punkt 9: a. Täiendatud, et uue võrgulepingu korral on avatud tarnijal võimalus avatud tarne lepingut sisestada kuni kaks päeva pärast võrgulepingu algusaega b. Lisatud avatud tarne lepingute tagasiulatuva sisestuse võimalus läbi AVP, muudatused veebirakenduses ning uued masinliidestuse sõnumid Punkt 11: lisatud uute raportite kirjeldused, testimisel Punkt 12: Mõõteandmete küsimine. Täiendatud füüsilise isikuga seotud mõõtepunkti päringu ja andmete edastuse reegleid.
04.2019	2.3	Muudatused seoses Elekrituru toimimise võrgueeskirjaga. Pisiparandused.
09.2019	2.4	Parandused (raportite sagedused ja lülitamise taotluse sõnumi ajaformaad).
08.2020	2.5	Võrguteenuse arvestuse sõnumiga seotud muudatused
09.2022	2.6	Täiendused seoses tarnijavahetuse protsessi uuendustega. Täiendavad selgitused isikuandmete töötlemise osas.
11.2022	2.7	Parandus seoses avatud tarne lepingu lõpetamise tähtaja muutusega
01.2023	2.8	Parandused NotifySupplyAgreement REASON välja ja lepingu lõpetamise reeglite osas

Testkeskkond: <https://andmeladu-test.elering.ee/consumer/home>

Live-keskkond: <https://andmeladu.elering.ee/consumer/home>

Masinliidestuse sõnumid ja kirjeldused: <https://andmeladu.elering.ee/documentation.html>

SISUKORD

1	Andmevahetusplatvorm elektrituru kontekstis	4
2	Andmelao kasutamise leping	5
3	Andmelao funktsionaalsus	6
4	Infovahetuse üldpõhimõtted.....	8
5	EIC koodid.....	9
6	Mõõtepunktide edastamine Andmelattu.....	12
7	Volituse edastamine (NotifyCustomerAuthorization).....	19
8	Mõõteandmete edastamine andmelattu.....	21
9	Võrguteenuse arve koostamise sõnum	26
10	Avatud tarne lepingute edastamine andmelattu	28
11	Portfellilepingud ja bilansiirkondade haldus Andmelaos	36
12	Andmelao raportid	41
13	Mõõteandmete päringud	50
14	Turuosalise volitus ja ligipääs Andmelattu	53
15	Ühisarve võrguarve edastusega	54
16	Kliendi pöördumiste vahendus.....	60
17	Operaatorite endapoolne kasutajate haldus	63

1 ANDMEVAHETUSPLATVORM ELEKTRITURU KONTEKSTIS

Vastavalt elektrituruseaduses sätestatule toimub avatud elektriturul kogu andmevahetusprotsess läbi andmevahetusplatvormi (edaspidi **Andmeladu**).

Andmeladu on digitaalne keskkond, mille kaudu toimub elektriturul andmevahetus avatud tarnija vahetamiseks, mõõteandmete edastamiseks turuosaliste vahel, nende säilitamiseks ning turuosalisele seadusega pandud kohustuste täitmiseks ja talle antud õiguste tagamiseks.

Andmelao eesmärk on turuosaliste võrdse kohtlemise printsiipe arvestav efektiivse andmevahetuse protsessi tagamine avatud elektriturul. Andmeladu tagab selleks õigusi omavatele turuosalistele võrdsetel alustel juurdepääsu elektrienergia mõõteandmetele ja võimaldab kiiret tarnija vahetuse protsessi.

Andmelao arenduse eest vastutab Elering, kelle ülesandeks on ka kogu süsteemi edaspidine hooldus. Võrguettevõtjad vastutavad sisestatud andmete mahu ja nende kvaliteedi, mõõteandmete täpsuse, tunnipõhise jaotuse ja sisestatud kliendiinfo korrektsuse eest. Avatud tarnijad vastutavad sisestatud elektrimüügi lepingute info õigsuse eest.

Andmelao süsteem koosneb tarkvara ja riistvara lahendusest, mille abil hallatakse elektrienergia mõõteandmete vahetamist turuosaliste vahel, toetatakse elektrienergia tarnijate vahetuse protsessi ja säilitatakse mõõteandmed. Andmelaos on defineeritud Eesti elektriturul tegutsevad turuosaliselised, samuti kõik turuosaliste vahelist elektrienergia liikumist mõõtvad mõõtepunktid. Kõik turuosaliselised ja mõõtepunktid identifitseeritakse üheselt Andmelao poolt väljastatud unikaalse koodiga (EIC kood).

Andmelao kasutamiseks on kokku lepitud ühtsed andmeformaadid.

Turuosalised saavad Eleringi kliendiportaali kaudu oma mõõteandmetele ligipääsu ja võimaluse andmete allalaadimiseks. Samuti on kliendiportaalis turuosalisele nähtav kogu Andmelaos teda puudutav info: lepingute tähtajad, avatud tarnijad, tunnipõhised mõõteandmed, turuosalise EIC kood ja turuosalisega seotud mõõtepunktide EIC koodid. Iga turuosaline saab anda kliendiportaali kaudu volitusi eelmiste perioodide mõõteandmetele juurdepääsuks, seda eelkõige eesmärgiga saada avatud tarnijatelt personaalseid pakkumisi. Turuosalise andmetele saavad ligipääsu need turuosaliselised, kellel selleks on seadusjärgne õigus või kellele turuosaline ise on sellise õiguse andnud.

Kõik füüsiliste isikutega seotud andmed (sh EIC koodid) on isikuandmed ja isikuandmete töötlemisele Andmelaos kohaldub Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (edaspidi isikuandmete kaitse üldmäärus).

Õiguslikud alused Andmelao kasutamiseks ja andmevahetuseks kõikidele turuosalistele tulenevad Elektrituruseadusest ja Elektrituru toimimise võrgueeskirjast.

2 ANDMELAO KASUTAMISE LEPING

Andmelattu andmete sisestajaid nimetatakse operaatoriteks, kelle ülesanded ja vastutused jagunevad järgmiselt:

Võrguettevõtja on elektriettevõtja, kes osutab võrguteenust võrgu kaudu ning kes vastutab oma võrgupiirkonna mõõteandmete kogumise ja edastamise eest Andmelattu. Iga võrguettevõtja on туруosaline oma võrgukadudega. Lisaks vastavalt seadusandlusele, kui turuosalisel ei ole avatud tarne lepingut, siis on tema avatud tarnijaks automaatselt tema võrguettevõtja.

Liinivaldaja on elektriettevõtja, kes kasutab elektrienergia edastamiseks otseliini.

Avatud tarnija on elektri müüja või ostja, kes osutab kliendile avatud tarnet ehk müüb/ostab kas puudujääva/ülejäeva elektrienergia koguse või müüb/ostab kogu mõõdetud elektrienergia koguse sõltuvalt poolte vahelisest kokkuleppes turuosalisega. Avatud tarnija sisestab Andmelattu avatud tarne lepingu andmed turuosalisega.

Bilansihaldur on hierarhiliselt kõrgemal olev avatud tarnija, kellel on bilansileping süsteemihalduriga.

Andmelao kasutamiseks tuleb võrguettevõtjatel, liinivaldajatel ja avatud tarnijatel sõlmida süsteemihalduriga Andmelao kasutamise leping, millega määratakse poolte vahelised õigused ja kohustused andmete sisestamiseks ja pärimiseks vastavalt seadusandlusele.

Süsteemihaldur tagab operaatoritele Andmelao kasutamise järgmiselt:

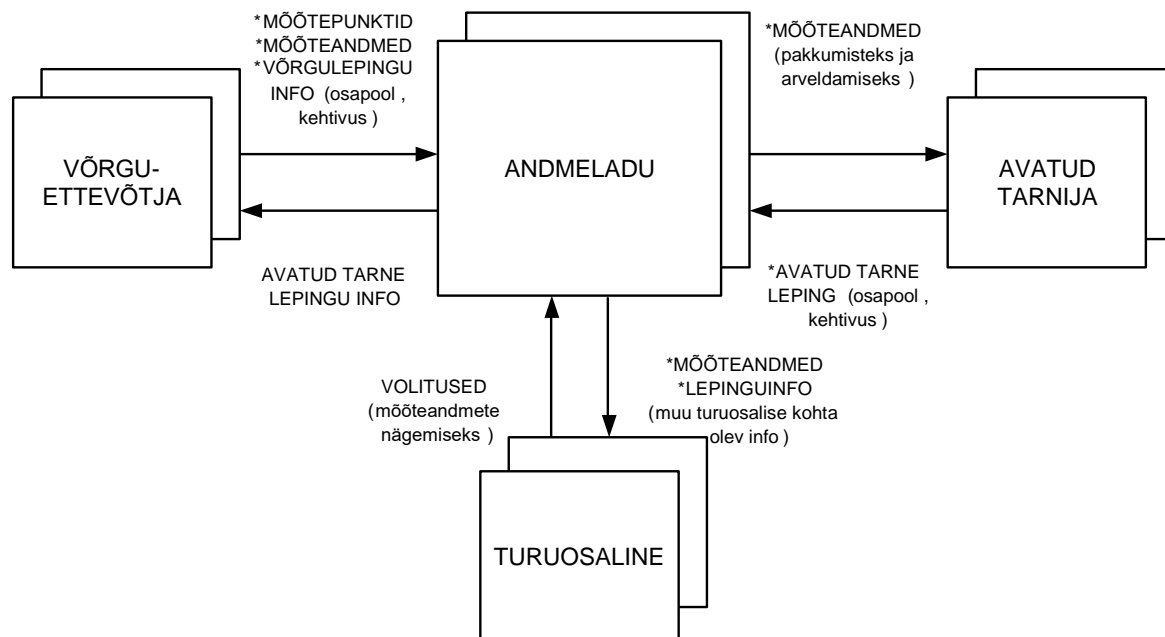
- a) tagab elektroonilisel teel edastatavate andmete turvalisuse;
- b) teavitab Operaatorit võimalikest hooldus- ja arendustöödest, mis mõjutavad Andmelao kasutamist e-posti teel või Andmelao vahendusel hiljemalt 5 (viis) tööpäeva enne tööde teostamist;
- c) teavitab Operaatorit e-posti teel või Andmelao vahendusel planeeritavatest hooldustöödest ja seisakutest vähemalt 3 (kolm) tööpäeva ette;
- d) korraldama Andmelao tõrgeteta tööks vajalikku hooldust ja arendust lähtudes põhimõttest, et hooldustöid ei planeerita ajavahemikus 8.00-12.00;
- e) informeerima Operaatorit tõrgetest Andmelao töös esimesel võimalusel, sh teavitades tööpäeva perioodil tekkinud tõrgetest operaatoreid 15 minuti jooksul;
- f) taastama Andmelao kasutamise esimesel võimalusel (reeglina 4 tunni jooksul).

Kõik ülaltoodud elektroonsed teavitused edastatakse operaatori poolt lepinguga määratud Haldurile (käesoleva dokumendi peatükk 16). Halduril on võimalus ülaltoodud teadete edastamine delegeerida mõnele teisele e-posti aadressile, teavitades sellest elektroonselt süsteemihalduri Andmelao administraatorit.

3 ANDMELAO FUNKSIONAALSUS

Andmeladu kui süsteem katab kolm põhiprotsessi elektriturul ja need on järgmised:

1. tarnijavahetuse ja seda kirjeldava sõnumite vahetamise protsess
2. mõõtepunkti andmete ja mõõteandmete esitamise protsess
3. kodeerimise protsess

Joonis 1: Andmelao põhiprotsessid

Andmelao operaatorite tegevused on alljärgnevad

1) Võrguettevõtja ja liinivaldaja edastavad:

- turuosalise andmed (nimi, registri riik, registri tüüp, registri number) EIC koodi saamiseks
- turuosalise EIC koodi seose uute andmetega (nimi, registri riik, registri tüüp, registri number)
- mõõtepunkti andmed (uue lisandumisel või olemasoleva andmete muutumisel). Sealhulgas: mõõtepunkti EIC kood, tüüp (kaugloetav, virtuaalne jne), aadress, võrgulepingu sõlminud turuosalise EIC kood, kas on väiketarbija või mitte, võrgulepingu algus- ja lõppkuupäev
- võrguühenduse hetkeseis (katkestatud/ühendatud)
- mõõtepunkti mõõteandmed (eraldi võrku sisse ja välja kogused) tunniajase täpsusega (võivad olla ka juba varem saadetud andmete muudatused)

2) Avatud tarnija edastab:

- mõõtepunktide alusel oma avatud tarne lepingute info, sh lepingu algus- ja lõppkuupäevad ning tasunõude rakendumine
- tarnelepingu lõppemise/katkemise kuupäevad
- päringu turuosalise EIC koodi järgi tema mõõtepunktide leidmiseks
- päringu turuosalise EIC koodi leidmiseks
- kinnituse juriidilisest isikust turuosalise volituse kohta 12 kuu mõõteandmete saamiseks, kui volitus on süsteemiväline

- päringu turuosalise 12 kuu mõõteandmete saamiseks.

3) Andmeladu:

- edastab võrguettevõtjale tema soovil registreeritud turuosalise EIC koodi
- edastab võrguettevõtjalt saabunud mõõteandmed edasi vastaval ajahetkel antud mõõtepunkti avatud tarnijale ja teistele selleks õigust omavatele turuosalistele
- saadab avatud tarnijale turuosalise mõõtepunkti tehnilised andmed, turuosalise mõõtepunktiga seotud avatud tarne lepingu kehtivuse ja turuosalise viimase 12 kuu mõõteandmed lepingu või volituse olemasolul või eitava vastuse volituse puudumisel
- saadab avatud tarnijale kinnituse lepingu sõlmimise registreerimisest või selle ebaõnnestumisest tingimuste mittesobimise korral
- saadab avatud tarnijale teate tema avatud tarne lepingu lõpetamise kohta seoses uue avatud tarne lepingu sõlmimisega
- saadab võrguettevõtjale info avatud tarne lepingu lisandumisest või muutmisest mõõtepunktis
- saadab avatud tarnija bilansihaldurile info avatud tarne lepingu lisandumisest või muutmisest mõõtepunktis
- kodeerib kõik turuosalised
- võimaldab avatud tarnijal teostada enne avatud tarne lepingu sõlmimist mõõtepunkti päringut, eesmärgiga kontrollida, kas turuosalisel on õigus mõõtepunkti suhtes tarnijat vahetada
- edastab avatud tarnijale turuosalise EIC koodi, mõõtepunkti EIC koodi ja isiku kontaktandmed, kes on andnud volituse oma mõõtepunkti 12 kuu mõõteandmete alusel pakkumiste tegemiseks

4) Turuosaline saab kliendiportaali kaudu:

- hallata enda antud volitusi avatud tarnijatele nende pakkumiste saamiseks ehk enda 12 viimase kuu mõõteandmete pärimiseks Andmelaost
- hallata oma kontaktandmeid volituse alusel tehtud pakkumiste saamiseks avatud tarnijalt
- vaadata enda mõõtepunktide mõõteandmeid
- vaadata infot oma avatud tarne lepingute ja võrgulepingute kohta
- näha ülevaadet, kes on tarbija andmeid pärinud
- esindada juriidilist isikut, kelle esindusõigust kontrollitakse äriregisstris ettevõtte poolt esitatud juhatuse liikmete nimekirja alusel

5) Süsteemi- ja bilansihaldur saavad Andmelaost:

- defineeritud bilansihalduri bilansipiirkonna, sh on eristatud piirkonna piirimõõtepunktid
- bilansihalduri bilansipiirkonnas olevate piirimõõtepunktide mõõteandmed

6) Süsteemihaldur sisestab Andmelattu:

- Võrguettevõtjate, liinivaldajate ja avatud tarnijate nimekirja koos tegevusõigusega
- avatud tarnija tegevuse lõpetamisel avatud tarne lepingu katkemised

4 INFOVAHETUSE ÜLDPÕHIMÕTTED

Automaatne infovahetus (masinliidestus) toimub Andmelao ja kliendi infosüsteemi vahel HTTP protokolliga POST funktsiooni abil. Infovahetuseks süsteemide vahel kasutatakse XML-formaadis esitatud sõnumeid. Kõik sõnumite näidised on toodud: <https://andmeladu.elering.ee/documentation.html>.

Järgnevalt on kirjeldatud kasutatavate sõnumite formaat.

Kõik kirjeldatud XML elemendid on kohustuslikud ehk nad peavad olema alati lisatud, kui ei ole märgitud teisiti. Elemendi puudumisel muutub dokument töötlematuks ja seda ei aktsepteerita vastuvõtval poolel.

„Valikuline“ XML elemendi formaadi kirjelduses näitab, et element võib ka puududa.

XML edastamiseks kasutatakse vaikesi UTF-8 kodeeringut.

4.1. Aja esitamise reeglid

1. Kõik ajad esitatakse vastavalt ISO-8601 formaadile¹;
2. Tundi 24:00 ei kasutata;
3. Mõõteandmete esitamisel tuleb kindlasti kasutada UTC (*Universal Time Constant*) ehk GMT (*Greenwich Mean Time*) aega.
4. Teised, vähemalt tunni täpsusega esitatavad ajamäärangud, võivad olla esitatud ka mingis muus aja ajas, kuid kindlasti tuleb ära näidata ajatsoon vastavalt standardile.
5. Lepingu alguse aeg esitatakse päeva täpsusega; leping hakkab kehtima esitatud päeval kell 00:00;
6. Lepingu lõpu aeg esitatakse päeva täpsusega, leping lõpeb esitatud päeva südaööl.

4.2. Aadressi esitamise reeglid

1. Aadressi esitamiseks on kasutada järgmised väljad:
 - maakond
 - omavalitsus (linn, vald)
 - asustusüksus (küla, alevik, alev, vallasisene linn) või linnaosa
 - lähiaadress (väikekoht, maaüksuse nimi, tänav, aadressinumber, korteri või muu hooneosa number)
 - postii indeks
2. Andmed esitatakse teksti kujul.

4.3. Mõõteandmete esitamise reeglid

1. Mõõteandmete periood esitatakse alati UTC ajas;
2. Mõõteandmed esitatakse alati kWh-des täpsusega 3 kohta peale koma;
3. Alati esitatakse mõõteandmed kahesuunaliselt: InQty ja OutQty;
4. Mõõteandmete suund esitatakse alati mõõtva võrguettevõtja poolt vaadatuna: InQty – võrku sisenev energia (tootmine); OutQty – võrgust väljuv energia (tarbimine).

¹ Täpsemalt: http://en.wikipedia.org/wiki/ISO_8601

5 EIC KOODID

EIC kood (*Energy Identification Code*) on unifiitseeritud kodeerimissüsteemi alusel turuosalisele või mõõtepunktile määratud unikaalne identifikaator, mis on vajalik elektriturul tegutsevate turuosaliste kohta käiva infovahetuse automatiseerimiseks.

- Mõõtepunkti EIC kood on mõõtepunkti üheselt identifitseeriv unikaalne märgikombinatsioon. Süsteemihaldur eraldab jaotusvõrguettevõtjale või liinivaldajale kasutamiseks koodivahemiku.
- Turuosalise EIC kood on turuosalist üheselt identifitseeriv unikaalne märgikombinatsioon, mille määrab süsteemihaldur. Füüsilise isiku puhul on EIC koodi määramisel aluseks isikukood, juriidilise isiku puhul äriregistri kood. Need juriidilised isikud, kellel Äriregistris kood puudub, esitavad EIC koodi taotluse Eleringi energiaturgude osakonnale e-maili teel (eic.office@elering.ee). Füüsiliste isikute puhul sisestatakse isikukoodi puudumisel isiku poolt esitatud dokumendi number, välismaalaste puhul riigi kood ja isikukood või selle puudumisel esitatud dokumendi number.

EIC koodide register asub Andmelaos. EIC kood omistatakse igale turuosalisele ja mõõtepunktile Andmelao poolt või erandjuhul Eleringi poolt vastavalt esitatud taotlusele. Iga turul osalev isik peab omama EIC koodi, millega seostatakse kõik tema turutegevused.

EIC koodi päring ja vastus (*RequestCustomerEIC*)

Turuosalise EIC X-koodi päringu võib esitada:

- võrguettevõtja võrgulepingu registreerimiseks – päringu tegemise aluseks on võrguleping
- avatud tarnija avatud tarne lepingu registreerimiseks – päringu tegemise aluseks on avatud tarne leping
- avatud tarnija, kui klient on andnud avatud tarnijale ligipääsuõiguse kliendiportaalis oma andmetele või on juriidilisest isikust klient andnud süsteemivälise volituse
- avatud tarnija, kui täidab võrgueeskirja §-s 8 lõikes 5 sätestatud kohustust

Iga Andmelao kasutaja vastutab päringute teostamisel õigusliku aluse olemasolu eest, sh, et on olemas juriidilisest isikust kliendi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis volitus andmete pärimiseks või kliendiga lepingueelsed läbirääkimised (lepingueelne suhe) kontrollpäringu teostamiseks. Päringu teostaja peab kliendi andmete töötlemisel tõendama õiguslikku alust.

Allolevalt on toodud sõnumite kirjeldused EIC koodi küsimiseks, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Küsitakse Andmelaost kliendi EIC kood. Kui tegemist on uue kliendiga, kellele veel ei ole väljastatud EIC koodi, siis Andmeladu loob uue koodi ja edastab selle pärijale.

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	saab küsida ainult kliendi EIC koodi
Võrguettevõtja	saab registreerida kliendi süsteemis
Andmeladu	annab küsitud kliendi EIC koodi. Kui kood puudub ja pärijaks on võrguettevõtja, siis Andmeladu omistab kliendile koodi ja annab selle pärijale.

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document:	RequestCustomerEIC
Xsd Document	RequestCustomerEIC.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator	Max pikkus 50 sümbolit
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
CustomerData	Sektsioon, mille abil antakse edasi kliendi andmed, kelle kohta EIC koodi päring esitatakse. Vähemalt 1 sektsioon peab olema esitatud. Maksimaalselt võib olla kuni 32 sektsiooni.	
OfficialIdentification	Elemendiga määratakse ära registrid, mille koodide alusel klient identifitseeritakse	
Registry	Register, mille ID-d kasutatakse	1..32 sümbolit Võimalikud väärtused: 1. "isikukood" – eraklientidele 2. "äriregister" – äriklientidele 3. „dok. number“ – nendele klientidele, kellel ei ole Eesti kodakondsust.
Country	Riik, mille register oli eelneval väljal määratletud	2 sümbolit „EE“ – Eesti registrid „/Riigi tunnus/“ – kui on tegemist välisriigi kodakondsusega
GivenName	Eraklient: kliendi eesnimi/nimed Äriklient: ärikliendi nimi	Valikuline Kui klient puudub ja tema nime ei ole antud, siis klienti ei registreerita.
Surname	Eraklient: kliendi perenimi Äriklient: Kasutus puudub	Valikuline

Tagasiside

Edastatavad andmed

Sektsioon	Nimetus
HTTP tagasiside:	
200 OK	Sõnum on vastu võetud, tagasiside lisatud.
Xml payload:	
Xml Document:	NotifyCustomerEIC
Xsd Document	NotifyCustomerEIC.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit
SenderIdentification	Sõnumi saatja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
OriginalDocumentIdentification	Päringu dokumendi ID	Max pikkus 50 sümbolit
CustomerData	Sektsioon, mille abil antakse edasi kliendi andmed, kelle kohta EIC kood edastatakse. Maksimaalselt võib olla kuni 32 sektsiooni.	
OfficialIdentification	Elemendiga määratakse ära registrid, mille koodide alusel klient identifitseeritakse	
Registry	Register, mille ID-d kasutatakse	1..32 sümbolit Vt. sõnumi <i>RequestCustomerEIC</i> kirjeldust.
Country	Riik, mille register oli eelneval väljal määratletud	2 sümbolit Vt. sõnumi <i>RequestCustomerEIC</i> kirjeldust.
GivenName	Eraklient: kliendi eesnimi/nimed Äriklient: ärikliendi nimi	Alati saadetakse tagasi nimi
Surname	Eraklient: kliendi perenimi Äriklient: Kasutus puudub	Alati saadetakse tagasi nimi
CustomerIdentification	Kliendi EIC kood	16 sümbolit

6 MÕÕTEPUNKTIDE EDASTAMINE ANDMELATTU

Võrguettevõtja tagab tema võrku siseneva ja sealt väljuva elektrienergia koguse kindlaksmääramise, mõõteandmete kogumise ja nende töötlemise.

Võrguettevõtja vastutab Andmelaos tema piirkonnas olevate mõõtepunktide kohta mõõtepunkti andmete uuendamise eest.

Võrguettevõtja või liinivaldaja edastab Andmelattu iga oma mõõtepunkti kohta järgmised andmed:

1. EIC koodi ja mõõtepunkti asukoha aadressi;
2. võrgulepingu või liinivaldaja puhul võrgu kasutamise lepingu sõlminud osapoolle äriregistri koodi või füüsilise isiku puhul isikukoodi;
3. võrgulepingu või liinivaldaja puhul võrgu kasutamise lepingu alguse kuupäeva ja lepingu lõppemise kuupäeva, kui see on määratud;
4. andmete esmakordse esitamise korral avatud tarnija EIC koodi;
5. mõõtepunkti tehnilised andmed;
6. muudatused varem edastatud andmetes;
7. tunnipõhised kahesuunalised mõõteandmed.

Mõõtepunkti tehnilised andmed sisaldavad järgmist teavet:

1. mõõtepunkti EIC kood;
2. mõõtepunkti tüüp (reaalne või virtuaalne);
3. andmed mõõtepunkti suhtes sõlmitud võrgulepingu või liinivaldaja puhul võrgu kasutamise lepingu kehtivuse ja osapoolle kohta ning märges selle kohta, kas on tegemist väiketarbijaga;
4. mõõtepunkti asukoha aadress;
5. kas mõõtepunkt on võrguettevõtja teeninduspiirkonna piirimõõtepunkt;
6. kas võrguühendus on sisse või välja lülitatud.

Võrguettevõtja on kohustatud mõõtepunkti tehnilisi andmeid uuendama esimesel võimalusel, sh peab võrguettevõtja jälgima, et tagasiulatuvalt andmete muutmine on keelatud juhul, kui see kahjustab avatud tarnija tegevust mõõtepunktis.

Võrguettevõtja ja liinivaldaja saab mõõtepunktide tehnilised andmed edastada Andmelattu nii veebiliidese kaudu masslaadimisega kui ka automaatse andmevahetuse sõnumiga.

Mõõtepunkti andmete masslaadimine veebiliidese kaudu

Mõõtepunktide tehnilise info masslaadimiseks peab olema andmete edastajal ette valmistatud MS Excel tabel järgnevate veergudega (järjekord on oluline):

- A. Mõõtepunkti EIC kood
- B. Tootmisüksuse EIC W kood

- C. Mõõtmise viis - üks neist: REMOTE_READING, VIRTUAL, SINGLE_TARIFF_MANUAL, DUAL_TARIFF_MANUAL², ISOLATED
- D. Tarbimise tüüp mõõtepunktis: CONSUMER – tarbija, GRID_OPERATOR – võrguettevõtja, PRODUCER – tootja, MICRO-mikrotootja, LINE_OPERATOR – liinivaldaja.
- E. Tarbimise maht mõõtepunktis: SMALL – väiketarbija, LARGE – suurtarbija.
- F. Ühenduse olek mõõtepunktis: CONNECTED - ühendatud, DISCONNECTED - katkestatud
- G. Kas tegemist on piirimõõtepunktiga? yes - piirimõõtepunkt, no - tavaline mõõtepunkt
- H. Kas tegemist on isoleeritud mõõtepunktiga? yes– eraldatud võrgus mõõtepunkt, no – tavaline mõõtepunkt
- I. Kas mõõtepunktis toimub elektriga kütmine? yes – elektrikütja, no – ei toimu
- J. Maakond
- K. Omavalitsus (linn, vald)
- L. Asustusüksus (küla, alevik, alev, vallasisene linn)
- M. Lähiaadress (väikekoht, maaüksuse nimi, tänav, aadressinumber, korteri või muu hooneosa number)
- N. Postiindeks
- O. Kas tegemist on võrgukao punktiga? yes – võrgukao punkt, no - tavaline mõõtepunkt
- P. Mõõtepunkti asukoha pikkuskraad, täpsus kuni 6 kohta peale koma
- Q. Mõõtepunkti asukoha laiuskraad, täpsus kuni 6 kohta peale koma
- R. Võrgulepingu kliendi kood: 11-kohaline Eesti isikukood või 8-kohaline Eesti äriregistri kood
- S. Võrgulepingu kliendi eesnimi eraisikutel või ärinimi juriidilistel isikutel
- T. Võrgulepingu kliendi perekonnanimi eraisikutel, juriidilistel isikutel tühi
- U. Võrgulepingu alguskuupäev formaadis AAAA-KK-PP (kui on teadmata, siis 2011-01-01)
- V. Võrgulepingu lõppkuupäev (viimane kehtimise kuupäev) formaadis AAAA-KK-PP, tühi kui on veel teadmata

Andmed kopeeritakse ilma päiseta vastavasse lahtrisse:

<https://andmeladu.elering.ee/provider/metering-points-import>

Lisareeglid:

- 1) Piirimõõtepunkt on ainult võrguettevõtja-võrguettevõtja vaheline mõõtepunkt (üks võrguettevõtja on teise võrguettevõtja klient).
- 2) Võrguettevõtja on klient ainult oma piirimõõtepunktides ja võrgukadude virtuaalpunktis.
- 3) *Coordinates* väljad ei ole nõutud;
 - a. Kui see väli on XML olemas, siis peavad x ja y atribuudid olema täidetud;
 - b. X ja y atribuudid peavad olema numbrid, mis võivad sisaldada komakohtasid;
 - c. koordinaadid peavad jääma Eestit ümbritseva mõttelise ristküliku sisse;
 - d. Väärtusi saab muuta operaatori kasutajaliideses sarnaselt olemasolevatele mõõtepunkti väljadele;

² Vaata järgnevat tabelit „Sõnumi kirjeldus“.

6.1. Mõõtepunkti andmete edastamine (I) (*NotifyMeteringPointData*)

Järgnevalt on toodud mõõtepunkti tehniliste andmete edastamise sõnumite kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Edastatakse Andmelaole mõõtepunkti andmed:

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	-
Võrguettevõtja	Registreerib mõõtepunkti koos võrgulepingu andmetega
Andmeladu	Teavitab avatud tarnijat muutustest mõõteandmetes

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document:	NotifyMeteringPointData
Xsd Document	NotifyMeteringPointData.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
MeteringPoint	Sektsioon, millega edastatakse mõõtepunkti andmed	
Identification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
GridOperatorIdentification	Võrguettevõtja EIC kood	16 sümbolit
MeteringType	Arvesti lugemi võtmise tüüp	„REMOTE_READING“ – Arvesti on kaugloetav; „VIRTUAL“ – Mõõtepunkt on virtuaalne, andmed arvutuslikud; „SINGLE_TARIFF_MANUAL“ – Kohtloetav ühetariifne arvesti; „DUAL_TARIFF_MANUAL“ – Kohtloetav kahetariifne arvesti;
ConsumptionScale	Mõõtepunkti taga oleva kliendi tarbimise iseloom	„SMALL“ – kodukliendid, kuni 63A peakaitse; „LARGE“ – ärikliendid, üle 63A peakaitse;

		„GRID OPERATOR“ – võrguettevõtja; „PRODUCER“ – tootja; „MICRO“ – mikrotootja; „LINE OPERATOR“ – liinivaldaja;
ConnectionState	Kas mõõtepunkt on ühendatud	„CONNECTED“ – Ühendatud; „DISCONNECTED“ – ühendus on katkestatud;
BorderPoint	Kas tegemist on kahe võrguettevõtte vahelise mõõtepunktiga	„TRUE“ – MP on kahe VE vahel; „FALSE“ – kliendi mõõtepunkt;
Isolated	Kas tegemist on isoleeritud mõõtepunktiga	„TRUE“ – On isoleeritud; „FALSE“ – Ei ole isoleeritud;
ElHeating	Kas mõõtepunktis toimub elektriga kütmine	„TRUE“ – Toimub elektriga kütmine; „FALSE“ – Ei toimu elektriga kütmist;
NetworkLossesPoint	Kas tegemist on võrgukao punktiga	„TRUE“ – On võrgukao punkt; „FALSE“ – Ei ole võrgukao punkt;
DeviceIdentification	Seadme EIC W-kood	16 sümbolit, kui mõõtepunktis tootmist pole, siis tühi või märkimata
Location	Sektsioon, millega antakse edasi mõõtepunkti aadress	
County	Mõõtepunkti maakond	
Municipality	Mõõtepunkti omavalitsus	
Locality	Mõõtepunkti asustusüksus	
StreetAddress	Mõõtepunkti lähiaadress	
Postcode	Mõõtepunkti postiindeks	Juhul kui see on puudu, sisestada 00000
Coordinates	x=“mõõtepunkti asukoha pikkuskraad“, y=“mõõtepunkti asukoha laiuskraad	Täpsus kuni 6 kohta peale koma
Location	Sektsiooni lõpp	
Agreement	Sektsioon: võrgulepingu algus- ja lõpukuupäevad	
Counterparty	Võrgulepingu kliendi EIC kood	16 sümbolit
FirstDate	Võrgulepingu alguskuupäev	Vt. kuupäevade esitamise reeglit
LastDate	Võrgulepingu lõppemise kuupäev	Valikuline
Agreement	Sektsiooni lõpp	
MeteringPoint	Sektsiooni lõpp	

Tagasiside

Sektsioon	Nimetus
HTTP tagasiside:	
204 NO CONTENT	Sõnum on vastu võetud, lisainfo puudub

Sõnumi reeglid

- Mõõtepunkti EIC kood peab jääma võrguettevõtja EIC koodide vahemikku
- Ühele mõõtepunktile saab ajas olla vaid üks võrguleping
- Lepingu lõppkuupäeva saab tagasiulatavalt muuta ainult juhul, kui see ei mõjuta avatud tarne lepingut
- Lepingu lõppaeg ei saa olla varasem kui algusaeg
- Piirimõõtepunkt on mõõtepunkt, kus võrguettevõtja on võrguteenuse klient

6.2. Mõõtepunkti andmete küsimine (*RequestMeteringPointsData*)

Avatud tarnijal on õigus Andmelao kaudu saada avatud tarnijaga elektrilepingu sõlminud turuosalise või talle Andmelao kaudu selleks õiguse andnud turuosalise kohta järgmisi andmeid:

1. turuosalise mõõtepunkti tehnilised andmed;
2. teave võrgulepingu või liinivaldaja puhul võrgu kasutamise lepingu kehtivuse kohta;
3. teave turuosalise mõõtepunktiga seotud avatud tarne lepingu kehtivusaja ja tingimuste (tasunõude olemasolu) kohta.

Turuosalise mõõtepunkti andmete päringu võib esitada avatud tarnija järgmistel juhtudel:

- avatud tarnijal on kliendiga leping või klient kuulub avatud tarnija tarneahelasse – päringu tegemise aluseks on kehtiv ja/või tulevikus jõustuv leping
- klient on andnud avatud tarnijale oma andmetele ligipääsuõiguse kliendiportaalis või on juriidilisest isikust klient andnud süsteemivälise volituse
- avatud tarnija teostab elektrituru toimimise võrgueeskirja § 8 lg 5 ette nähtud kontrolli (kas turuosalisel on õigus kõnealuse mõõtepunkti suhtes tarnijat vahetada) – päringu aluseks on võrgueeskirja kohane kontroll

Ligipääsuõiguse (füüsilise isiku nõusoleku või juriidilise isiku volituse) olemasolu kinnituse osas tuleb järgida järgmisi põhimõtteid:

- kui avatud tarnijal on leping (või klient kuulub avatud tarnija tarneahelasse), siis märkida, et kliendi ligipääsuõigus puudub;
- kui avatud tarnijal on kliendilt saadud ligipääsuõigus (e.e. eeringis vormistatud või juriidilise isiku puhul ka süsteemivälise volitus), siis märkida, et kliendi volitus on olemas;
- kui teostatakse lepingu sõlmimise eelset kontrolli, siis tuleb märkida, et kliendi ligipääsuõigus puudub.

Iga Andmelao kasutaja vastutab päringute teostamisel õigusliku aluse olemasolu eest, sh, et on olemas juriidilisest isikust kliendi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis volitus andmete pärimiseks või kliendiga lepingueelsed läbirääkimised (lepingueelne suhe) kontrollpäringu teostamiseks. Päringu teostaja peab kliendi andmete töötlemisel tõendama õiguslikku alust.

Järgnevalt on toodud mõõtepunkti andmete küsimise sõnumite kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Küsitakse kliendi mõõtepunktide andmeid koos võrgulepingu andmetega.

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	Küsib kliendi mõõtepunktide andmed.
Võrguettevõtja	--
Andmeladu	--

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document:	RequestMeteringPointsData
Xsd Document	RequestMeteringPointsData.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SSZ
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit. Valikuline.
CustomerIdentification	Kliendi EIC kood, kelle mõõtepunktide andmeid päritakse	16 sümbolit
CustomerAuthorization	Märgitakse, kas kliendi ligipääsuõigus on olemas	True: ligipääsuõigus olemas ja kirjalikul kujul taasesitatav volitus säilitatakse avatud tarnija juures; False: ligipääsuõigust ei ole avatud tarnija juures. Andmeladu kontrollib, kas avatud tarnijal on õigus mõõtepunkti andmeid pärida. Andmed edastatakse, kui A) klient on tarneahelas; B) klient on andnud ligipääsuõiguse kliendiportaalis, süsteemivälise volituse.

Tagasiside

Edastatavad andmed:

Sektsioon	Nimetus
HTTP tagasiside:	
200 OK	Sõnum on vastu võetud, tagasiside lisatud.
Xml payload: (vt. vastava sõnumi kirjeldust)	
Xml Document:	MeteringPointsData
Xsd Document	MeteringPointsData.xsd

Reeglid mõõtepunkti andmete päringul ja andmete edastusel:

1) Füüsiliste isikute kohta mõõtepunkti tehniliste andmete päring (RequestMeteringPointsData)

1.1. AVP väljastab mõõtepunkti tehnilised andmed koos aadressiga vaid:

- a) Mõõtepunkt(id), mis on avatud tarnija portfellis (otseleping või läbi avatud tarne ahela portfelligrupp) – aluseks kehtiv ja/või jõustuv (tulevikus) e allkirjastatud avatud tarne leping;
- b) Võrguettevõtjale tema piirkonna mõõtepunktid (aluseks kehtiv võrguleping);
- c) AVP kliendiportaalis (e-elering) on tarbija poolt antud kehtiv juurdepääsuõigus konkreetsele avatud tarnijale andmetele ligipääsuks

1.2. AVP väljastab mõõtepunkti andmed ilma aadressita, kui teostatakse võrgueeskirja §8 lg 5 järgset kontrolli.

2) Juriidiliste isikute kohta mõõtepunkti tehniliste andmete päring (RequestMeteringPointsData)

- Turuosaline, kelle mõõtepunkte küsitakse, peab olema andnud juurdepääsuõiguse või süsteemivälise volituse sellele avatud tarnijale mõõtepunktide info saamiseks

Võrguettevõtjale tema piirkonna mõõtepunktid (aluseks kehtiv võrguleping)

7 VOLITUSE EDASTAMINE (NOTIFYCUSTOMERAUTHORIZATION)

Andmeladu saadab avatud tarnijale teate, kui klient on talle kliendiportaali kaudu andnud õiguse oma mõõteandmete vaatamiseks.

Järgnevalt on toodud mõõtepunkti andmete küsimise sõnumite kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Edastatakse volituse andmed koos turuosalise kontaktandmetega (telefoninumber ja e-maili aadress).

Turuosaline	Tegevus
Avatud tarnija	--
Võrguettevõtja	--
Andmeladu	Saadab teate avatud tarnija(te)le.

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document:	NotifyCustomerAuthorization
Xsd Document	NotifyCustomerAuthorization.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SSZ
CustomerAuthorization	Sektsioon, milles määratakse volituse detailid	
CustomerData	Sektsioon, milles määratakse volituse andnud turuosalise andmed	
OfficialIdentification	Elemendiga määratakse ära registrid, mille koodide alusel klient identifitseeritakse	
Registry	Register, mille ID-d kasutatakse	1..32 sümbolit Võimalikud väärtused: 1. "isikukood" – eraklientidele 2. "äriregister" – äriklientidele 3. „dok. number“ – nendele klientidele, kellel ei ole Eesti kodakondsust.
Country	Riik, mille register oli eelneval väljal määratletud	2 sümbolit „EE“ – Eesti registrid „/Riigi tunnus/“ – kui on tegemist välisriigi kodakondsuga
GivenName	Eraklient: kliendi eesnimi/nimed Äriklient: ärikliendi nimi	
Surname	Eraklient: kliendi perenimi Äriklient: Kasutus puudub	

CustomerIdentification	Turuosalise EIC kood
CustomerData	Sektsiooni lõpp
FirstDate	Volituse alguse kuupäev
LastDate	Volituse lõpu kuupäev
Phone	Turuosalise telefoninumber
Email	Turuosalise e-maili aadress
CustomerAuthorization	Sektsiooni lõpp

8 MÕÕTEANDMETE EDASTAMINE ANDMELATTU

Mõõtepunkti kohta esitab võrguettevõtja Andmelattu kahesuunalised tunnipõhised aktiivenergia koguste mõõteandmed.

Võrguettevõtja ja liinivaldaja edastavad mõõtepunktide lõikes mõõteandmed järgmistel tingimustel:

1. nende mõõtepunktide kohta, kus mõõtmine toimub kauglugemise teel, edastab võrguettevõtja ja/või liinivaldaja Andmelattu esialgsed mõõteandmed igal tööpäeval kella 10.00-ks;
2. kalendrikuu lõplikud mõõteandmed mõõtepunktides, kus mõõtmine toimub kauglugemise teel, edastab võrguettevõtja ja/või liinivaldaja Andmelattu iga järgneva kuu 5. kuupäevaks;
3. võrgu- või liinikadude energiakoguste tunnipõhiste andmete edastamiseks Andmelattu moodustab võrguettevõtja või liinivaldaja virtuaalse mõõtepunkti.

Võrguettevõtja on tüüpkoormusgraafikute haldaja ja vastutab tunnipõhiste koguste edastamise eest Andmelattu.

Mõõteandmeid korrigeeritakse tagasiulatuvalt kuni 12 kuud.

Võrguettevõtja ja liinivaldaja saab mõõteandmed edastada Andmelattu nii veebiliidese kaudu masslaadimisega kui ka automaatse andmevahetuse sõnumiga.

NB! Andmeladu edastab võrguettevõtjate poolt sisestatud mõõteandmed muutmata kujul. Andmeladu ei kontrolli mõõteandmete sisu.

Mõõteandmete edastamine veebiliidese kaudu

Mõõteandmed saab edastada Andmelattu ka MS Excel tabelina veebiliidese kaudu aadressilt <https://andmeladu.elering.ee/provider/metering-data>

Tabeli täitmise reeglid on alljärgnevad:

1. Mõõteandmed on tunnipõhised kilovatt-tundides maksimaalselt kolme komakoha täpsusega
2. IN ja OUT on võrgu poolt vaadatuna – IN tähendab võrku antud (toodetud) elektrienergiat ja OUT tähendab võrgust võetud (tarbitud) elektrienergiat
3. Andmelaost allalaetud tabelis on mõõtepunktid järjestatud EIC koodide järgi ning jaotatud töölehtedele 100 mõõtepunkti kaupa
4. Mõõteandmete edastamisel võivad mõõtepunktid olla järjestatud suvaliselt, samuti võib neid saata vabalt valitud arvul (näiteks 1, 5 või 120 mõõtepunkti kaupa)
5. Alustabeli kahte esimest veergu ei tohi muuta. Mõõtepunkte võib ümber paigutada, pidades silmas, et ülemisel kahel real säiliks tabeli päis (mõõtepunkti EIC kood ja IN/OUT read).
6. Alustabelis on olemas Andmelao poolt varem vastu võetud andmed, neid võib korrigeerida ja uuesti edastada.

Mõõteandmete edastamine API kaudu (EnergyReport)

Järgnevalt on toodud mõõteandmete edastamise sõnumite kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Kasutatakse mõõtepunkti mõõteandmete edastamiseks.

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	----
Võrguettevõtja	Saadab mõõtepunktide andmed
Andmeladu	Saadab andmed avatud tarnija(te)le

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document:	EnergyReport
Xsd Document	EnergyReport.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
AccountTimeSeries	Sektsioon: määrab, millise mõõtepunkti andmed edastatakse	
MeasurementUnit	Millistes ühikutes mõõteandmed esitatakse	3 sümbolit: „KWH“ – Mõõteandmed esitatakse kWh-des kolme koha täpsusega peale koma.
AccountingPoint	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
Period	Sektsioon, mis näitab, millise perioodi kohta järgnevad andmed esitatakse	
TimeInterval	Ajaperiood, mille kohta andmed esitatakse	NB! Ajaperioodil tuleb perioodi alguse ja lõpu aeg esitada KINDLASTI UTC ajas.
BillingSequenceNo	Mõõteandmete arveldamise versiooni number	Number 1..X
Resolution	Andmete esitamise intervall	„PT1H“ Intervalliks on 1 tund
AccountInterval	Sektsioon, millega edastatakse perioodi mõõteandmed	
Pos	Positsioon intervallis	Number 1..X Vastavalt sellele, mitu perioodi edastatavas intervallis on. Positsioon võib ka täielikult puududa, kui selle positsiooni kohta andmed täielikult puuduvad ³ .
OutQty	Võrgust väljuva energia kogus	Võib sisaldada ka tühja ⁴ väärtust.

³ Kui positsioon puudub, siis tagasisides Andmeladu väljastab sellekohase teate.

⁴ Tühjade väärtuste olemasolul Andmeladu väljastab tagasisides sellekohase hoiatuse.

OutType	Võrgust väljuva energia määramise viis	Valikuline. Määrab, kas mõõteandmed on mõõdetud või prognoositud. Võimalikud väärtused: „METERED“ – mõõdetud andmed „ESTIMATED“ – prognoositud andmed
InQty	Võrku siseneva energia kogus	Võib sisaldada ka tühja väärtust.
InType	Võrgust siseneva energia määramise viis	Valikuline. Määrab, kas mõõteandmed on mõõdetud või prognoositud. Võimalikud väärtused: „METERED“ – mõõdetud andmed „ESTIMATED“ – prognoositud andmed
AccountInterval	Sektsiooni lõpp	
Period	Sektsiooni lõpp	
AccountTimeSeries	Sektsiooni lõpp	

Tagasiside

Edastatavad andmed:

Sektsioon	Nimetus
HTTP tagasiside:	
202 ACCEPTED	Tagasiside eraldi sõnumiga
Xml payload:	
Xml dokument	EnergyReportResult
Xsd dokument	EnergyReportResult.xsd

Sõnumi reeglid

Võrguettevõtjale:

- Üks sõnum võib sisaldada mitmete mõõtepunktide andmeid küsitud ajaperioodis. Mõõteandmete periood esitatakse alati UTC ajas.
- Mõõteandmed esitatakse alati kWh-des täpsusega 3 kohta peale koma.
- Alati esitatakse mõõteandmed kahesuunaliselt: InQty ja OutQty.
- Mõõteandmete suund esitatakse alati võrguettevõtja poolt vaadatuna: InQty – võrku sisenev energia (tootmine); OutQty – võrgust väljuv energia (tarbimine).
- InQty ja OutQty ei saa esitada eraldi tunni kohta. Need peavad olema esitatud koos samas sõnumis. Juhul kui esitatakse eraldi tähendab, et teine suund on tühi ja eelmised andmed kirjutatakse üle.
- Andmeid ei pea esitama kogu etteantud ajaintervallile.

Avatud tarnijale:

- Avatud tarnijale saadetakse tema portfelli mõõtepunktide mõõteandmed.
- Mõõteandmed saadetakse avatud tarnijale edasi kohe, kui need võrguettevõtjalt Andmelattu edastatakse.
- Avatud tarnijale saadetakse mõõtepunkti mõõteandmed vaid selle perioodi kohta, kus temal on avatud tarne leping selles mõõtepunktis.
- Andmeladu ei vastuta mõõteandmete kvaliteedi eest. Mõõteandmete kogumise ja edastamise eest Andmelattu vastutab võrguettevõtja.
- Kui avatud tarnija pärib eelmiste perioodide mõõteandmeid, kasutatakse [RequestMeteringDataHistory](#) sõnumit, mis baseerub samal EnergyReport formaadil.

Mõõteandmete edastamise tagasiside (EnergyReportResult)

Kasutatakse mõõtepunkti mõõteandmete tagasisideks. Näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	----
Võrguettevõtja	----
Andmeladu	Saadab võrguettevõtjale tagasi teabe, kuidas mõõteandmete vastuvõtt kulges

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document:	EnergyReportResult
Xsd Document	EnergyReportResult.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
SenderIdentification	Sõnumi saatja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (VE) EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
OriginalDocumentIdentification	Viide dokumendi ID-le, mille kohta tagasiside antakse	Max pikkus 50 sümbolit
AccountTimeSeries	Sektsioon: määrab, millise mõõtepunkti andmed edastatakse	
AccountingPoint	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
Result	Teade andmete laadimise õnnestumise või ebaõnnestumise kohta.	
AccountTimeSeries	Sektsiooni lõpp	

VÕRGUETTEVÕTJA VÕRGUKAO ARVESTUS

Võrgu- või liinikadude energiakoguste tunnipõhiste andmete edastamiseks Andmelattu moodustab võrguettevõtja või liinivaldaja virtuaalse mõõtepunkti.

Võrguettevõtja võrgukao arvestus on järgmine:

- Võrguettevõtja võrku sisenev aktiivenergia kogus: P_{INpp} (piirimõõtepunktidest teiselt võrguettevõtjalt võrku sisenenud elektrienergia)
- Võrguettevõtja võrgust väljuv aktiivenergia kogus: $P_{OUTkliendid}$ (võrguettevõtja enda teeninduspiirkonna võrgust klientidele edastatud elektrienergia kogus)
- Võrguettevõtja võrgu kadu: $P_{KADU VE} = P_{INpp} - P_{OUTkliendid}$
- Võrguettevõtja bilanss = $P_{INpp} - P_{OUTkliendid} - P_{KADU VE} = 0$

Igal võrguettevõtjal peab olema oma kadudele üks avatud tarnija. Avatud tarnija sisestab võrguettevõtja kohta Andmelaos avatud tarne lepingu portfellilepinguna, mille alusel kõik selle võrguettevõtja piirimõõtepunktid (P_{INpp}) kuuluvad tema avatud tarnija bilansipiirkonda.

NB!

- 1) Võrguettevõtja piirimõõtepunktides teise võrguettevõtjaga saab olla vaid üks avatud tarnija. Võrguettevõtja avatud tarnijale toimub bilansiarvestus piirimõõtepunktide alusel (punkt 9).
- 2) Avatud tarnija saab võrguettevõtja poolt sisestatud virtuaalse võrgukao mõõtepunkti kohta sisestada Andmelattu avatud tarne lepinguga. Selle alusel saab avatud tarnija võrguettevõtja poolt arvatud võrgukadude kohta mõõteandmed. Võrguettevõtja virtuaalne võrgukao mõõtepunkt ei ole võrguettevõtja piirimõõtepunkt.

9 VÕRGUTEENUSE ARVE KOOSTAMISE SÕNUM

Võrguteenuse koostamise sõnum (NetworkBill) abil edastab võrguettevõtja info selle kohta, millisel hetkel ja milliste andmete alusel koostas võrguettevõtja kliendile võrguteenuse arve. Antud sõnumis olev info võimaldab müüjatel esitada klientidele müügiarve samade energiakoguste eest nagu võrguteenuse arve. AVP edastab võrguettevõtja saadetud sõnumi mõõtepunkti müüjale (sõnumis olevat infot AVP-s ei salvestata).

Järgnevalt on toodud võrguteenuse arve koostamise sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Kasutatakse mõõtepunkti kohta koostatud võrguteenuse arve info edastamiseks.

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	----
Võrguettevõtja	Saadab võrguteenuse arve koostamise sõnumi
Andmeladu	Saadab võrguettevõtjale tagasi teabe, kuidas andmete vastuvõtt kulges. Saadab andmed avatud tarnija(te)le

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document:	NetworkBill
Xsd Document	NetworkBill.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
Period	Sektsioon, mis näitab võrguteenuse arve info	
BillingSequenceNo	Mõõteandmete arveldamise versiooni number	Number 1..X
CalculationDateTime	Võrguteenuse arve aluseks olevate koguste arvutamise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
AccountingPoint	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
BeginDateTime	Arveldusperioodi alguskuupäev	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
EndDateTime	Arveldusperioodi lõppkuupäev	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
ContainsCalculatedValues	Kas võrguteenuse arvelduses on prognoositud mõõteandmeid	Võimalikud väärtused: „TRUE“ – võrguteenuse arve sisaldas prognoositud andmeid

		„FALSE“ – võrguteenuse arve ei sisaldanud prognoositud andmeid
OutDayQty	Võrgust väljunud kogus öötariifi kehtimise tundidel	valikuline
OutNightQty	Võrgust väljunud kogus päevatariifi kehtimise tundidel	valikuline
OutTotalQty	Võrgust väljunud kogus kokku	>=0
InTotalQty	Võrku antud kogus kokku	>=0
Period	Sektsiooni lõpp	

Tagasiside

Edastatavad andmed:

Sektsioon	Nimetus
HTTP tagasiside:	
202 ACCEPTED	Tagasiside eraldi sõnumiga
Xml payload:	
Xml dokument	NetworkBillResponse
Xsd dokument	NetworkBillResponse.xsd

Sõnumi reeglid:

Võrguettevõtjale:

- Üks sõnum võib sisaldada mitmete mõõtepunktide andmeid.
- Arvutamise aeg ning arveldusperiood esitatakse alati UTC ajas.
- Maksimaalne võrguarve koostamise periood on üks kuu

Avatud tarnijale:

- Avatud tarnijale saadetakse tema portfelli mõõtepunktide võrguteenuse arve koostamise sõnumid.
- Võrguteenuse arve koostamise sõnum saadetakse avatud tarnijale edasi kohe, kui võrguettevõtjate sõnumi Andmelattu edastab.
- Andmeladu ei vastuta sõnumis toodud energiakoguste andmete kvaliteedi eest.

10 AVATUD TARNE LEPINGUTE EDASTAMINE ANDMELATTU

Avatud tarnija vahetuse protseduuri reeglite aluseks Andmelaos on Elektriturseaduses ja elektrituru toimimise võrgueeskirjas sätestatud nõuded.

Iga turuosaline peab sõlmima ühe (ja ainult ühe) avatud tarnijaga lepingu, mis tagab turuosalisele avatud tarne (*avatud tarne leping*), ehk tasakaalustab tema bilansi.

Avatud tarne tähendab turuosalisele kogu temale vajaliku elektrienergia müümist või turuosalisele tema bilansi tagamiseks kauplemisperioodil puudu jääva elektrienergia koguse müümist või temalt kauplemisperioodil ülejääva elektrienergia koguse ostmist.

Bilansivastutus tagatakse katkematu avatud tarne ahela kaudu alljärgnevas hierarhias:

1. Süsteemihalduril on avatud tarne leping Eesti elektrisüsteemile. Süsteemihaldur selgitab Eesti elektrisüsteemi ja bilansihaldurite avatud tarded. Elering on oma võrgu võrgukadudele ise avatud tarnija.
2. Avatud tarnijat, kellel on bilansileping süsteemihalduriga, nimetatakse bilansihalduriks. Bilansihaldur kasutab bilansi selgitamiseks nende bilansipiirkonna piiripunktide mõõtmisi, kus tema vastutab bilansi eest.
3. Avatud tarnijal (v.a juhul, kui avatud tarnija on ise bilansihaldur) on avatud tarne leping ühe bilansihalduriga. Avatud tarnija selgitab oma piirkonnas nende turuosaliste bilansid, kelle avatud tarnijana ta tegutseb.
4. Jaotusvõrguettevõtjal on (võrgukadude katteks) oma teeninduspiirkonna kohta avatud tarne leping ühe avatud tarnijaga.
5. Tarbija ja tootja sõlmivad ühe avatud tarnijaga avatud tarne lepingu, sh ühe mõõtepunkti kohta saab olla igal ajaperioodil vaid üks avatud tarne leping.

Avatud tarnija vahetuse üldpõhimõtted

1. Andmelaos avatud tarnija vahetamise kord **ei käsitle tarnijaga** kokkulepitud **määratud** tehinguid. Määratud tarneks nimetatakse enne kauplemisperioodi algust kauplemisperioodiks kokkulepitud müüdava/ostetava elektrienergia koguseid. Määratud tarneid võib turuosalisel olla kokku lepitud mitu. Andmeladu ei sisalda infot määratud tarne tehingute kohta.
2. Avatud tarnija vahetumine toimub kuni 31.12.2022 kalendrikuu vahetudes eeldusel, et on järgitud tarnija vahetamise korda ning muid asjakohaseid nõudeid. Alates 1.01.2023 võib tarnija vahetuda ükskõik millisel päeval.
3. Avatud tarne lepingu sõlmimise aluseks on kehtiv võrguleping mõõtepunktis. Võrguleping sõlmitakse liitumispunkti võrguettevõtjaga. Avatud tarne lepingut saab sõlmida sama isik, kes on sõlminud võrgulepingu.
4. Ühe mõõtepunkti kohta saab sõlmida ühe võrgulepingu või liinivaldaja puhul võrgu kasutamise lepingu ja ühe avatud tarne lepingu.
5. Avatud tarne lepingu algusaja mõõtepunktis sisestab Andmelattu avatud tarnija. Avatud tarne lepingu lõppaja sisestab kuni 31.12.2022 avatud tarnija; alates 1.01.2023 saab avatud tarne lepingu lõpetada avatud tarnija ise enda avatud tarne lepingute osas või lõpetab avatud tarne lepingu Andmeladu, kui mõõtepunktis registreerib kliendi kohta uue avatud tarne lepingu uus avatud tarnija.

6. Kui avatud tarnija ütleb avatud tarne lepingu üles või lõpetab selle muul viisil, sisestab ta Andmelattu lepingu lõpetamise andmed.
7. Uus avatud tarnija edastab Andmelattu teate uue avatud tarne lepingu kohta seadusandluses toodud tähtajaks.

Avatud tarne lepingu sõlmimise üldpõhimõtted

1. Turuosalisel tuleb avatud tarnija vahetuseks sõlmida uus avatud tarne leping arvestades, et kuni 31.12.2022 peab kehtiv avatud tarne leping olema lõpetatud nõuetekohaselt. Alates 1.01.2023 saab avatud tarnija vahetuseks sõlmida uue avatud tarne lepingu, mille registreerimisel Andmelaos lõpetab Andmeladu vajadusel eelmise avatud tarne lepingu.
2. Kui turuosaline sõlmib uue avatud tarne lepingu uue avatud tarnijaga, sisestab uus avatud tarnija teabe Andmelattu seadusandluses toodud tähtajaks. Teave peab sisaldama avatud tarne lepingu kehtivusaega ning tingimusi (tasunõude olemasolu) ja mõõtepunktide EIC koode, mille suhtes leping on sõlmitud.
3. Avatud tarnija peab enne avatud tarne lepingu sõlmimist Andmelao kaudu kontrollima, kas turuosalisel on õigus kõnealuse mõõtepunkti suhtes tarnijat vahetada ja kas kehtiva avatud tarne lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral rakendub tasunõue.
4. Avatud tarnija edastab Andmelattu andmed selle turuosalise avatud tarne lepingu kehtivusaja kohta, kellele ta osutab avatud tarne teenust.
5. Avatud tarnija vahetub kuni 31.12.2022 kalendrikuu vahetusel kell 00.00. Alates 1.01.2023 vahetub avatud tarnija elektrituru toimise võrgueeskirjas ettenähtud ajal.

Avatud tarne lepingu lõpetamine

1. Avatud tarne lepingu saab lõpetada ühe päeva ette.
2. Kui avatud tarnija ütleb avatud tarne lepingu üles või lõpetab selle muul viisil, sisestab avatud tarnija Andmelattu lepingu lõppemise andmed koheselt pärast lepingu lõpetamise otsuse tegemist.

Üldteenus

1. Kui avatud tarne leping lõpeb, sõlmib avatud tarne teenust saanud turuosaline uue avatud tarne lepingu hiljemalt eelmise lepingu lõppemise ajaks.
2. Kui turuosalise poolt sõlmitud avatud tarne uue lepingu kohta ei ole avatud tarnija infot edastanud seadusandluses toodud tähtajaks, siis on selle turuosalise uueks avatud tarnijaks võrguettevõtja, kelle võrguga on turuosalise elektripaigaldis ühendatud või selle võrguettevõtja nimetatud müüja.

Avatud tarne lepingu sõlmimine tulenevalt tarbija vahetumisest

1. Kui turuosaline vahetub, sõlmib mõõtepunkti uus turuosaline uue avatud tarne lepingu hiljemalt eelmise lepingu lõppemise ajaks.
2. Avatud tarne leping saab jõustuda alates võrgulepingu jõustumise kuupäevast. Võrgulepingu lõpetamise korral lõpeb avatud tarne leping võrgulepingu lõpupäeval südaööl.
3. Avatud tarnijal on võimalus avatud tarne lepingut sisestada kuni kaks päeva pärast võrgulepingu algusaega ehk 48h jooksul alates võrgulepingu jõustumisest (sõltumata võrgulepingu sisestamise kuupäevast).

Näide:

Uue võrgulepingu algusaeg	22.04.2017 kell 00.00
----------------------------------	------------------------------

Uue võrgulepingu sisestamise lõpptähtaeg võrguettevõtjale	21.04.2017 kell 23.59
Uue avatud tarne lepingu sisestamise lõpptähtaeg avatud tarnijale	23.04.2017 kell 23.59

Avatud tarne lepingu katkemine

1. Avatud tarne lepingu katkemiseks loetakse lepingu lõppemist lepingu kliendiks olevast turuosalisest sõltumatute asjaolude tõttu.
2. Avatud tarne lepingu katkemise korral vahetub avatud tarnija lepingu katkemise päeval kell 00.00.
3. Kui pärast avatud tarne lepingu katkemist sõlmitakse uus avatud tarne leping, vahetub avatud tarnija uue lepingu sõlmimisele järgneval päeval kell 00.00.

Avatud tarne lepingu tühistamine

1. Avatud tarnija saab avatud tarne lepingu tühistada 14 päeva lepingu sõlmimisest, seda juhul, kui eraisikust tarbija on tema poolt sidevahendi teel sõlmitud lepingust taganenud.

10.1. AVATUD TARNE LEPINGUTE EDASTAMINE

Avatud tarnija saab avatud tarne lepingud edastada Andmelattu nii veebiliidese kaudu kui ka automaatse andmevahetuse sõnumiga.

Veebiliidese asukoht: <https://andmeladu.elering.ee/provider/supply-agreements>

Avatud tarne lepingute edastamine (NotifySupplyAgreement)

Kasutatakse elektrilepingu andmete edastamiseks. Järgnevalt on toodud avatud tarne lepingute edastamise sõnumite kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	Registreerib uue või muutunud elektrilepingu andmed
Võrguettevõtja	--
Andmeladu	Teavitab VE muutunud elektrilepingu andmetest.

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document:	NotifySupplyAgreement
Xsd Document	NotifySupplyAgreement.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.

SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
OpenSupplierIdentification	Avatud tarnija EIC kood	16 sümbolit
CustomerIdentification	Kliendi EIC kood	16 sümbolit
FirstDate	Avatud tarne lepingu alguskuupäev	Vt. kuupäevade esitamise reeglit
LastDate	Avatud tarne lepingu lõpukuupäev	Vt. kuupäevade esitamise reeglit
Reason	Lepingu lõpetamise/taastamis põhjus	Väli on olemas siis, kui sõnum saadetakse Andmelao poolt automaatselt juhul, kui võrgulepingu lõpetamisega, lõppeb ka avatud tarne leping või kui võrguleping lõpetati ekslikult ja see taastatakse. Võimalikud väärtused: „GRID AGREEMENT ENDED“ – võrguleping lõpetatakse ja avatud tarne leping lõpetakse või muudetakse kuupäeva vastavalt võrgulepingu lõpule, „GRID AGREEMENT RESTORED“ – võrgulepingu lõpetamine võetakse tagasi ja avatud tarne leping taastatakse „PORTFOLIO AGREEMENT CANCELLED“ – avatud tarne leping katkeb piirimõõtepunktis, kuna portfelli leping on lõpetatud „NEW SUPPLY AGREEMENT“ – avatud tarne leping katkeb, kuna uus müüja on registreerinud uue avatud tarne lepingu
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC	16 sümbolit (Mõõtepunkte võib olla rohkem kui 1)
TerminationFee	Avatud tarne lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasunõue	„TRUE“ – tasunõue rakendub „FALSE“ – tasunõuet ei rakendata

Tagasiside

Edastatavad andmed:

Sektsioon	Nimetus
HTTP tagasiside:	
200 OK	Sõnum vastu võetud, tagasiside lisatud ⁵

⁵ Võrguettevõtjalt tagastatavaid andmeid ei oodata, sellisel juhul on tagasisideks 204 – NO CONTENT

Xml payload:	
Xml document	MeteringPointsData ⁶
Xsd document	MeteringPointsData.xds

Sõnumi reeglid

1. Avatud tarne lepingu saab sõlmida sama isik, kellel on sõlmitud võrguleping
2. Avatud tarne leping ei saa kattuda teise avatud tarne lepinguga
3. Lepingu alguskuupäev saab olla:
 - sama, mis võrgulepingu alguskuupäev
 - vähemalt 14 päeva lepingu registreerimise ajast, kui mõõtepunktis on kliendil avatud tarne leping
 - lepingu registreerimisele järgneval päeval või hiljem, kui mõõtepunktis ei ole kliendil avatud tarne lepingut
4. Lepingu lõppkuupäev saab olla:
 - vähemalt 1 päev tulevikus
 - varasem alguskuupäevast, sellisel juhul leping tühistatakse.

10.2. AVATUD TARNE LEPINGUTE TAGASIULATUV SISESTAMINE (ALGUS- VÕI LÕPPKUUPÄEVA MUUDATUSED)

Avatud tarne lepingute tagasiulatuvate muudatuste sisestamiseks on vajalik olemasoleva avatud tarnija, võrguettevõtja ja võrguettevõtja bilansihalduri kooskõlastus. Järgnevalt on toodud kooskõlastusringi sõnumite kirjeldused, näited ja reeglid.

- a) Avatud tarnija sisestab taotluse muuta avatud tarne lepingu algus- või lõppkuupäeva;
- b) Taotlus edastatakse kooskõlastuseks järgnevas järjekorras:
 - a. Mõõtepunkti avatud tarnijale – ainult juhul kui mõõtepunktis on kliendil avatud tarne leping
 - b. Mõõtepunkti avatud tarnija bilansihaldurile – ainult juhul kui mõõtepunktis on kliendil avatud tarne leping (ja see avatud tarnija ise ei ole bilansihaldur)
 - c. mõõtepunkti võrguettevõtjale või tema nimetatud müüjale;
 - d. võrguettevõtja või tema nimetatud müüja bilansihaldurile (ainult juhul kui nimetatud müüja puhul ei ole see nimetatud müüja ise bilansihalduriks);
- c) Eelmainitud kooskõlastuste ja muude tarnijavahetuse tingimuste vastavusel Andmelao administraator kinnitab muudatuse.

Avatud tarne lepingute kooskõlastusele saatmine

Sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	Registreerib uue või muutunud avatud tarne lepingu kooskõlastuse
Võrguettevõtja	-
Andmeladu	Saadab avatud tarne lepingu kooskõlastusringile võrguettevõtjale ja võrguettevõtja avatud tarnijale

⁶ Vt. sõnumi kirjeldust

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	RequestAgreementCoordination
Xsd Document	RequestAgreementCoordination.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
CustomerIdentification	Kliendi EIC kood	16 sümbolit
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
RequestDetails	Sektsioon, milles määratletakse kliendi pöördumise detailid	
RequestIdentification	Pöördumise identifikaator	Max pikkus 50 sümbolit.
FirstDate	Elektrilepingu alguskuupäev	YYYY-MM-DD
LastDate	Elektrilepingu lõppkuupäev	YYYY-MM-DD
Comment	Avatud tarne lepingu muutmise/sisestamise põhjus	
AgreementId	Avatud tarne lepingu identifikaator	valikuline
Action	Nõutud tegevuse tüüp	valikuline
TerminationFee	Avatud tarne lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasunõue	„TRUE“ – tasunõue rakendub „FALSE“ – tasunõuet ei rakendata
RequestDetails	Sektsiooni lõpp	

Avatud tarne lepingute muutmise/sisestamise kooskõlastus

Sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	Kinnitab või ei kinnita muudatuse
Võrguettevõtja	Kinnitab või ei kinnita muudatuse
Andmeladu	-

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	ReplyAgreementCoordination
Xsd Document	ReplyAgreementCoordination.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
CustomerIdentification	Kliendi EIC kood	16 sümbolit
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
RequestDetails	Seksioon, milles määratletakse kliendi pöördumise detailid	
RequestIdentification	Pöördumise identifikaator	Max pikkus 50 sümbolit.
Decision	Otsus	Võimalikud väärtused: „ACCEPT“ – Muudatus on kinnitatud „DENY“ – Muudatus ei ole kinnitatud
Comment	Kommentaari väli on kohustuslik, kui avatud tarne lepingu muudatus ei ole kinnitatud	
RequestDetails	Seksiooni lõpp	

Kinnituste saatmine

Sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	-
Võrguettevõtja	-
Andmeladu	Saadab avatud tarne lepingu kooskõlastuse tulemuse võrguettevõtjale ja avatud tarnijale

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	ConfirmAgreementCoordination
Xsd Document	ConfirmAgreementCoordination.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
CustomerIdentification	Kliendi EIC kood	16 sümbolit
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
RequestDetails	Seksioon, milles määratletakse kliendi pöördumise detailid	
RequestIdentification	Pöördumise identifikaator	Max pikkus 50 sümbolit.
Result	Pöördumise tulemus	Võimalikud väärtused: „SUCCESSFUL“ – Muudatus on teostatud „UNSUCCESSFUL“ – Muudatus ei ole teostatud
Comment	Kommentaare väli on kohustuslik, kui avatud tarne lepingu muudatus ei ole kinnitatud	
RequestDetails	Seksiooni lõpp	

11 PORTFELLILEPINGUD JA BILANSIPIIRKONDADE HALDUS ANDMELAO

Iga võrguettevõtja ja avatud tarnija peab omama mõne teise avatud tarnijaga oma portfelli kohta avatud tarne lepingut, mida nimetatakse Andmelaos portfelli lepinguks (kui tarbijal ja tootjal on avatud tarne lepingud mõõtepunktide lõikes, siis võrguettevõtjal ja avatud tarnijal ehk müüjal on avatud tarne lepinguid juriidilise isiku lõikes).

Portfelli lepingu saab Andmelattu sisestada vaid see avatud tarnija, kes vastava võrguettevõtja või müüja oma kliendiks on võtnud. Portfelli leping võrguettevõtjale sisaldab siinjuures avatud tarnet tema võrgukadudele ja üldteenuse portfelli.

1. Portfelli leping võrguettevõtjale:

Võrguettevõtja-võrguettevõtja vahelised mõõtepunktid on mõõtepunkti tehniliste andmetega määratletud kui võrguettevõtja piirimõõtepunktid. Avatud tarnija poolt võrguettevõtja sisestamisel portfelli lepinguga liiguvad kõik selle võrguettevõtja piirimõõtepunktid, kus võrguettevõtja on ise kliendiks (mõõtepunkti metaandmete alusel) automaatselt tema avatud tarne piirkonda.

2. Portfelli leping teisele avatud tarnijale:

Avatud tarnija poolt teise avatud tarnija lisamisel portfelli lepinguga lisanduvad tarneahelasse kõik mõõtepunktid, mis on lisatava avatud tarnija tarneahelas. Teise avatud tarnija lepingute mõõtepunktid on bilansihaldurile bilansiselgituse mõõtepunktid vaid juhul, kui vastava mõõtepunkti võrguettevõtja on teise bilansihalduri piirkonnas.

Portfelli lepingu sõnum (NotifyPortfolioAgreement)

Sõnum portfelli lepingu edastamiseks masinliidese kaudu. Sõnumit saab edastada ainult avatud tarnija. Sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	Registreerib uue või muutunud portfelli lepingu andmed
Võrguettevõtja	--
Andmeladu	Teavitab avatud tarnijat muutunud portfelli lepingu andmetest.

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	NotifyPortfolioAgreement
Xsd Document	NotifyPortfolioAgreement.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	unikaalne sõnumi identifikaator	Max pikkus 50 sümbolit.
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit

ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
OpenSupplierIdentification	Avatud tarnija EIC kood, kellele sõnumi saatja elektrit müüma hakkab	16 sümbolit
FirstDate	Avatud tarne lepingu alguskuupäev	Vt. kuupäevade esitamise reeglit
LastDate	Avatud tarne lepingu lõpukuupäev	Vt. kuupäevade esitamise reeglit

Nimetatud tarnija lepingu sõnum (NotifyNamedSupplierAgreement)

Sõnum nimetatud tarnija lepingu edastamiseks masinliidese kaudu. Sõnumit saab edastada ainult võrguoperaator. Sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	--
Võrguettevõtja	Registreerib uue või muutunud nimetatud tarnija lepingu andmed
Andmeladu	Teavitab avatud tarnijat muutunud portfelli lepingu andmetest.

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	NotifyNamedSupplierAgreement
Xsd Document	NotifyNamedSupplierAgreement.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
OpenSupplierIdentification	Avatud tarnija EIC kood, kellele sõnumi saatja elektrit müüma hakkab	16 sümbolit
FirstDate	Avatud tarne lepingu alguskuupäev	Vt. kuupäevade esitamise reeglit
LastDate	Avatud tarne lepingu lõpukuupäev	Vt. kuupäevade esitamise reeglit

BILANSIPIIRKOND BILANSIHALDURILE

Bilansipiirkonna moodustamise reegel on järgmine: bilansihalduri bilansipiirkond on määratud bilansihalduri bilansipiirkonnas olevate turuosaliste bilansiselgituse mõõtepunktidega – see on

mõõtepunkt, kus turuosalise bilansihaldur ja võrguettevõtja bilansihaldur selles mõõtepunktis on erinevad.

Bilansihaldurile kohanduvad Andmelaos avatud tarnija õigused ja kohustused. Bilansihalduri tarneahela moodustavad turuosalised, kellel on bilansihalduriga sõlmitud avatud tarne leping, ning bilansihalduri poolt portfelligepingutega sisestatud teised avatud tarnijad ja/või võrguettevõtjad.

Bilansihalduri bilansipiirkond on Andmelaos bilansihaldurile nähtav järgmiselt:

1. Mõõtepunkti EIC kood
2. Kliendi EIC kood
3. Mõõtepunkti võrguoperaatori EIC kood
4. Võrguoperaatori bilansihalduri EIC kood
5. Kui mõõtepunkt on bilansihalduri tarneahelas: mõõtepunktis avatud tarnija EIC kood ja bilansihalduri EIC kood
6. Kui mõõtepunkt ei ole bilansihalduri tarneahelas: mõõtepunktis avatud tarnija ja bilansihaldur ei ole nähtavad
7. Periood (avatud tarne lepingu algus- ja lõpuaeg).

Bilansihaldur saab Andmelaost mõõteandmed järgmiselt:

- 1) Mõõteandmed nendest mõõtepunktidest, mis on elektrilepingute alusel bilansihalduri avatud tarne ahelas (EnergyReport)
- 2) Kui võrguettevõtja piirimõõtepunktid on selle bilansihalduri bilansipiirkonna piirimõõtepunktid, saadakse mõõteandmed samuti nendest piirimõõtepunktidest (EnergyReport)
- 3) Summeeritult mõõteandmed võrguettevõtja piirkonnas olevate mõõtepunktide kohta, mis on teiste bilansihaldurite portfelliges (AggregatedMeteringDataReport). Raport edastatakse eelmise perioodi andmetega (XML) kell 10.30 bilansihalduri poolt Andmelaos märgitud aadressile.

Bilansipiirkonna sõnum (BalanceState)

Kasutatakse bilansihaldurile ja süsteemihaldurile bilansihalduri piirkonnas toimunud muudatuste edastamiseks. Näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Bilansihaldurile ja süsteemihaldurile saadetakse iga ööpäeva esimesel tunnil (kell 00:05) sõnum, kui on toimunud muudatus bilansihalduri piirkonnas võrreldes eelmise päevaga. Sõnum sisaldab uusi mõõtepunkte bilansipiirkonnas („Added block”) või bilansipiirkonnast välja arvatud mõõtepunkte („Removed block”). Kui bilansipiirkonnas muudatusi ei ole, on sõnum tühi (sisaldab vaid pealdist).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	Registreerib uue või muutunud elektrilepingu andmed
Võrguettevõtja	--
Andmeladu	Teavitab VE muutunud elektrilepingu andmetest.

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	BalanceState
Xsd Document	BalanceState.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
Added	Sektsioon, milles määratletakse bilansipiirkonda lisandunud mõõtepunktid	
BalancePoint	Sektsioon, milles määratletakse bilansipiirkonda lisandunud mõõtepunktide andmed	
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
GridOperatorIdentification	Võrguettevõtja EIC kood	16 sümbolit
OpenSupplierBalanceProviderIdentification	Avatud tarnija bilansihalduri EIC kood	16 sümbolit
GridOperatorBalanceProviderIdentification	Võrguettevõtja bilansihalduri EIC kood	16 sümbolit
BalancePoint	Sektsiooni lõpp	
Added	Sektsiooni lõpp	
Removed	Sektsioon, milles määratletakse bilansipiirkonnast eemaldatud mõõtepunktid	
BalancePoint	Sektsioon, milles määratletakse bilansipiirkonnast eemaldatud mõõtepunktide andmed	
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
GridOperatorIdentification	Võrguettevõtja EIC kood	16 sümbolit
OpenSupplierBalanceProviderIdentification	Avatud tarnija bilansihalduri EIC kood	16 sümbolit
GridOperatorBalanceProviderIdentification	Võrguettevõtja bilansihalduri EIC kood	16 sümbolit
BalancePoint	Sektsiooni lõpp	
Removed	Sektsiooni lõpp	

Summeeritud mõõteandmete sõnum (AggregatedMeteringDataReport)

Näited ja reeglid asuvad [siin](#).

- Võrguettevõtja bilansihaldurile saadetakse kell 14.00 summeeritud mõõteandmed selle võrguettevõtja piirkonnas olevate mõõteandmete (Pin ja Pout) kohta, mis on teiste bilansihaldurite portfelliges.
- Sõnum sisaldab mõõteandmeid kehtiva kalendrikuu algusest alates, kusjuures iga päev lisanduvad andmed eelmise päeva kohta võrguettevõtja poolt Andmelattu saadetud andmetest. Korrigeeritud mõõteandmete edastamisel võrguettevõtja poolt Andmelattu saadetakse sõnumiga korrigeeritud mõõteandmed.
- Võrguettevõtja saadab igapäevaselt Andmelattu andmed eelmise päeva mõõdetud tarnete kohta.
- Sõnum mõõteandmete kohta on sarnane EnergyReport sõnumiga, kuid omab järgmisi erisusi:
 - PortfolioCustomerIdentification sisaldab selle võrguoperaatori EIC koodi, kes on mõõtepunktis võrguettevõtjaks
 - InQty and OutQty on koondmõõteandmed selle võrguettevõtja piirkonnas olevate mõõteandmete kohta, mis on teiste bilansihaldurite portfelliges.
 - „Missing“ väärtus sisaldab mõõtepunktide numbrit, mille kohta mõõteandmeid Andmelattu ei ole saadetud.

12 ANDMELAO RAPORTID

Andmelaos arvutatakse ja edastatakse operaatoritele koondraportid järgmiselt:

- Võrguettevõtja koondraport: koondmõõteandmed tema võrgupiirkonnas müüjate ja üldteenuse lõikes;
- Avatud tarnija koondraport: koondmõõteandmed tema portfellis võrguettevõtja piirkondade ja portfellis teiste avatud tarnijate lõikes;
- Bilansihalduri koondraport: koondmõõteandmed tema bilansiportfellis võrguettevõtja piirkondade ja portfellis teiste avatud tarnijate lõikes bilansiselgituse piiripunktide arvestuses.

Andmelaos arvutatakse ja edastatakse bilansihaldurile koondraportid järgmise sisuga:

- Leht „OS_GO“ = koondmõõteandmed bilansihalduri elektrimüügi elektrilepingute alusel;
- Leht „BH_OS_GO“ = bilansihalduri portfellis olevate avatud tarnijate elektrimüügi koondmõõteandmed elektrilepingute alusel;
- Leht „BH_OS“ = Bilansihalduri + tema portfellis olevate avatud tarnijate bilansiselgituse mõõtepunktide koondandmed, mis arvatakse bilansihalduri bilansiselgituse piirkonda (nn IN piirimõõtepunktid);
- Leht „BH_GO“ = võrguettevõtja bilansihalduri bilansiselgituse portfellist maha arvatud müük, elektrilepingud teiste bilansihaldurite portfellides (nn OUT piirimõõtepunktid)

Koondraportid arvutatakse ja edastatakse järgmise ajakavaga:

- Iga päev kella 14.00ks eelmise päeva mõõteandmetega raportid (sh on mõõteandmeid kehtiva kalendrikuu algusest alates);
- Kalendrikuu 1. kuupäeval arvutatakse tagasiulatuvalt kaks kuud ja kolm kuud tagasi mõõteandmed kalendrikuu kohta;
- Kalendrikuu 8. kuupäeval (esimesel bilansiperioodil 00.00-01.00) arvutatakse eelmise kalendrikuu mõõteandmed, mis on aluseks esialgseks bilansiaruandeks.

Näide koondmõõteandmete arvutuse aegadest bilansiaruannete jaoks:

	Jaanuari mõõteandmete koondraport	Veebruari mõõteandmete koondraport	Märtsi mõõteandmete koondraport
Esialgne bilansiaruanne	08. veebr	08. märts	08. aprill
Lõplik bilansiaruanne	1. aprill	1. mai	1. juuni

12.1. Uued Andmelao raportid

Raporti genereerimise protsessi nõuded

- Raportid tuleb kõikidele operaatoritele arvutada samal ajal.
- Raportid „käivitatakse“ administraatori poolt. Operaatorid ei saa ise raporteid käivitada.

Operaatori vaatega seotud nõuded

- Operaatoril on võimalik seadistada, kas ta soovib raporteid saada e-posti, API kaudu või ei soovi nende edastamist nende kanalite kaudu üldse.

- Operaator saab sisestada eraldi e-posti aadressi raportite jaoks, kui ta on valinud saamise viisiks e-posti. API puhul saadetakse raportid olemasoleva seadistuse alusel.
- Operaatoril on eraldi vaade, kus ta näeb juba genereeritud raporteid.
- Operaatori raportite vaates on iga raporti kohta kirjas raporti tüüp, periood, genereerimise aeg, nupud XML või EXCEL'i kujul raporti allalaadimiseks, kehtiv/kehtetu väli.
- Raportite vaates kuvatakse nii kehtivaid kui ka kehtetud raporteid. Raport muutub kehtetuks juhul kui administraator manuaalselt genereerib antud raporti tüübi antud kuu kohta uuesti.
- Operaatoril on võimalik genereeritud raporteid filtreerida kuu ja tüübi järgi.
- Operaatoril on võimalik igat raportit XML või EXCEL'i formaadis alla laadida.

Raportite kirjeldused

12.1.1. Võrguettevõtja raport

Nimetus	Võrguettevõtja raport
Saajad	Võrguettevõtjad
Sagedus	Kord ööpäevas toimub D+1 andmete agregeerimine kell 11.00 (saatmine kell 11.00). Kord kuus 8. kuupäeval toimub M+1 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 10.00). Kord kuus 1. kuupäeval toimub M+2 ja M+3 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 07.00).
Kirjeldus	Sisaldab ühe kalendrikuu kohta raporteid, bilansiperioodide lõikes, eraldi Pin ja Pout, arvesse võetakse vaid kehtivate võrgulepingutega mõõtepunktide andmeid agregeerimiseks.
Andmed	<ol style="list-style-type: none"> 1. koondmõõteandmed võrguettevõtja piiripunktide kaudu võrku sisenenud kogus (raporti leht „GO_IN_LOSSES_PORTFOLIO“); 2. võrguettevõtja võrgust väljunud kogused näidates eraldi summat: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. avatud tarnijate lõikes lõppkogused - sisse ei arvutata piirimõõtepunkte, kus võrgulepingu kliendiks on teine võrguettevõtja + võrguettevõtja võrgukao mõõtepunkt. Avatud tarnijana on näidatud ka võrguettevõtja ise, kui ta tegutseb müüjana ja omab müügilepinguid turuosalistega (raporti leht „GO_OS_OUT“); 2.2. üldteenuse summa (tavalises mõõtepunktis võrguleping on, aga puudub müügileping) (raporti leht „GO_OS_OUT“); 2.3. võrguettevõtjate lõikes kogused – piirimõõtepunktide summa võrguettevõtjate lõikes (raporti leht „GO_GO_OUT“); 3. võrguettevõtja võrgukadude arvutus: võrku sisenenud-võrgust väljunud kogused (raporti leht „GO_IN_LOSSES_PORTFOLIO“); 4. võrguettevõtja oma portfelli agregeeritud summa = oma müügiportfell + üldteenus + võrgukaod (raporti leht „GO_IN_LOSSES_PORTFOLIO“);
Veergude kirjeldus	LEHT GO GO OUT: <ol style="list-style-type: none"> a) Alam-võrguettevõtja EIC – alam-võrguettevõtja EIC kood (gridOperatorEIC) b) Alam-võrguettevõtja – alam-võrguettevõtja nimi (gridOperatorName) c) GO Avatud tarnija EIC – alam-võrguettevõtja avatud tarnija EIC kood (gridOperatorBalanceProviderEIC) d) GO Avatud tarnija – alam-võrguettevõtja avatud tarnija nimi (gridOperatorBalanceProviderName) e) võrguettevõtja EIC – võrguettevõtja EIC kood (parentGridProviderCustomerEIC)

	<p>f) Võrguettevõtja – võrguettevõtja nimi (parentGridProviderCustomerName)</p> <p>g) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaaeg) (DateTime)</p> <p>h) Võrku sisenenud kogus, kWh – võrguettevõtja võrku sisenenud kogus alam-võrguettevõtja võrgust (inQuantity)</p> <p>i) Võrgust väljunud kogus, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus alam-võrguettevõtja võrku (outQuantity)</p> <p>j) Piirimõõtepunktide arv (meteringPointsTotal)</p> <p>LEHT GO OS OUT:</p> <p>a) Võrguettevõtja EIC – võrguettevõtja EIC kood (gridOperatorEIC)</p> <p>b) Võrguettevõtja – võrguettevõtja nimi (gridOperatorName)</p> <p>c) Avatud tarnija EIC – võrgulepingu mõõtepunktis avatud tarnija EIC kood, üldteenuse korral „TÜHI“ (openSupplierEIC)</p> <p>d) Avatud tarnija – võrgulepingu mõõtepunktis avatud tarnija nimi, üldteenuse korral „TÜHI“ (openSupplierName)</p> <p>e) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaaeg) (DateTime)</p> <p>f) Võrku sisenenud kogus, kWh – võrguettevõtja võrku sisenenud kogus mõõtepunktidest, kus on kehtiv võrguleping ja ei ole piiripunkt (Pin) (inQuantityPortfolio)</p> <p>g) Võrgust väljunud kogus, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus, kus on kehtiv võrguleping ja ei ole piiripunkt (Pout) (outQuantityPortfolio)</p> <p>h) Mõõtepunktide arv, tk – võrgulepinguga mõõtepunktide arv (meteringPointsTotal)</p> <p>LEHT GO_IN_LOSSES_PORTFOLIO:</p> <p>a) Võrguettevõtja EIC – võrguettevõtja EIC kood (gridOperatorEIC)</p> <p>b) Võrguettevõtja – võrguettevõtja nimi (gridOperatorName)</p> <p>c) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaaeg) (DateTime)</p> <p>d) GO võrgukadu, kWh (qtyLosses)</p> <p>Arvutus: Ülemvõrguettevõtja piiripunktidest (Pin-Pout) – GO võrgu mõõtepunktid, kus on kehtiv võrguleping (Pout-Pin).</p> <p>e) GO portfell kokku kWh, Pin: Pin üldteenus +Pin GO müügileping (inQtyPortfolioGridOperator)</p> <p>f) GO portfell kokku kWh, Pout: Pout üldteenus+ Pout GO müügileping + Pout võrgukadu (outQtyPortfolioGridOperator)</p>
--	---

12.1.2. Avatud tarnija raport

Nimetus	Avatud tarnija raport
Saajad	Avatud tarnijad
Sagedus	<p>Kord ööpäevas toimub D+1 andmete agregeerimine kell 11.00 (saatmine kell 11.00).</p> <p>Kord kuus 8. kuupäeval toimub M+1 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 10.00).</p> <p>Kord kuus 1. kuupäeval toimub M+2 ja M+3 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 07.00).</p>

Kirjeldus	Sisaldab ühe kalendrikuu kohta raporteid, bilansiperioodide lõikes, eraldi Pin ja Pout, arvesse võetakse vaid kehtivate võrgulepingutega mõõtepunktide andmeid agregeerimiseks.
Andmed	Avatud tarne portfellis avatud tarnijate ja võrgupiirkonna lõikes agregeeritud kogused mõõtepunktide summas, mille kohta on olemas elektri avatud tarne leping - sisse ei arvutata piirimõõtepunkte, kus võrgulepingu kliendiks on teine võrguettevõtja.
Veergude kirjeldus	LEHT OS_GO: <ol style="list-style-type: none"> a) Avatud tarnija EIC : kogu OS portfellis olevate avatud tarnijad, k.a tema ise (openSupplierEIC) b) Avatud tarnija nimi - sama, mis ülemine (openSupplierName) c) Võrguettevõtja EIC - mõõtepunkti võrguettevõtja EIC (gridOperatorEIC) d) Võrguettevõtja nimi – mõõtepunkti võrguettevõtja nimi (gridOperatorName) e) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaaeg) (DateTime) f) Võrku sisenenud kogus lõppkliendilt, kWh –võrku sisenenud kogus Pin (kõik MPd, kus on kehtiv võrguleping ja punkt ei ole GO-GO piiripunkt) (inQuantityPortfolio) g) Võrgust väljunud kogus lõppkliendile, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus Pout (kõik MPd, kus on kehtiv võrguleping ja punkt ei ole GO-GO piiripunkt) (outQuantityPortfolio) h) Isoleeritud võrku sisenenud kogus lõppkliendilt, kWh –isoleeritud võrku sisenenud kogus Pin (kõik isoleeritud MPd, kus on kehtiv võrguleping ja punkt ei ole GO-GO piiripunkt) (inQuantityIsolated) i) Isoleeritud võrgust väljunud kogus lõppkliendile, kWh – isoleeritud võrgust väljunud kogus Pout (kõik isoleeritud MPd, kus on kehtiv võrguleping ja punkt ei ole GO-GO piiripunkt) (outQuantityIsolated) j) Mõõtepunktide arv, tk (meteringPointsTotal)

12.1.3. Avatud tarnija koondraport

Nimetus	Avatud tarnija koondraport
Saajad	Avatud tarnijad
Sagedus	Arvutamise aja (päev ja kellaaeg) seadistab administraator – arvutatakse 1x kalendrikuu alguses eelmise kuu kohta
Kirjeldus	Kogu avatud tarne ahela kohta kalendrikuu perioodi kohta: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kliendi EIC ○ Mõõtepunkti EIC ○ Mõõdetud kogused Pin ja Pout ○ Avatud tarnija ○ Avatud tarnija lepingu algusaeg ja lõppaeg
Veergude kirjeldus	Iga mõõtepunkti kohta, millel on olemas kehtiv võrguleping, kalendrikuu andmed: LEHT OS_CHAIN: <ol style="list-style-type: none"> a) Mõõtepunkti EIC - lõpptarbija mõõtepunkti EIC kood (ei sisalda GO-GO punkte) (meteringPointEIC) b) Avatud tarnija EIC – mõõtepunktis avatud tarnija EIC kood (openSupplierEIC) c) Avatud tarnija nimi – mõõtepunktis avatud tarnija nimi (openSupplierName)

	<ul style="list-style-type: none"> d) Võrguettevõtja EIC – mõõtepunkti võrguettevõtja EIC kood (gridOperatorEIC) e) Võrguettevõtja nimi – mõõtepunkti võrguettevõtja nimi (gridOperatorName) f) Avatud tarnija lepingu algus - mõõtepunktis avatud tarnija lepingu algus (osAgreementStart) g) Avatud tarnija lepingu lõpp- mõõtepunktis avatud tarnija lepingu lõpp (osAgreementEnd) h) Arvestusperiood – kalendrikuu (period) i) Võrku sisenenud kogus lõppkliendilt, kWh (inQuantity) j) Võrgust väljunud kogus lõppkliendile, kWh (outQuantity)
--	--

12.1.4. Võrguettevõtja avatud tarnija raport

Nimetus	Võrguettevõtja avatud tarnija raport
Saajad	Võrguettevõtja avatud tarnija
Sagedus	<p>Kord ööpäevas toimub D+1 andmete agregeerimine kell 11.00 (saatmine kell 11.00).</p> <p>Kord kuus 8. kuupäeval toimub M+1 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 10.00).</p> <p>Kord kuus 1. kuupäeval toimub M+2 ja M+3 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 07.00).</p>
Kirjeldus	Sisaldab ühe kalendrikuu kohta raporteid, bilansiperioodide lõikes, eraldi Pin ja Pout, arvesse võetakse vaid kehtivate võrgulepingutega mõõtepunktide andmeid agregeerimiseks.
Andmed	<ol style="list-style-type: none"> 1. koondmõõteandmed võrguettevõtja piiripunktide kaudu võrku sisenenud kogus; 2. võrguettevõtja võrgust väljunud kogused näidates eraldi summat: <ol style="list-style-type: none"> a. avatud tarnijate summas lõppkogused mõõtepunktide summas, mille kohta on olemas elektri avatud tarne leping - sisse ei arvutata piirimõõtepunkte, kus võrgulepingu kliendiks on teine võrguettevõtja. b. Üldteenus (tavalises mõõtepunktis võrguleping on, aga puudub müügileping) c. Kliendiks teiste võrguettevõtjate summas kogus – piirimõõtepunktide summa võrguettevõtjatele (klient) 3. Võrguettevõtja võrgukadu
Veergude kirjeldus	<p>LEHT GO_IN_BORDER_OS</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Võrguettevõtja EIC – võrguettevõtja EIC kood (gridOperatorEIC) b) Võrguettevõtja – võrguettevõtja nimi (gridOperatorName) c) GO Avatud tarnija EIC – võrguettevõtja avatud tarnija EIC kood (gridOperatorBalanceProviderEIC) d) GO Avatud tarnija – võrguettevõtja avatud tarnija nimi (gridOperatorBalanceProviderName) e) Ülem-võrguettevõtja EIC – ülem-võrguettevõtja EIC kood (parentGridProviderCustomerEIC) f) Ülem-Võrguettevõtja – ülem-võrguettevõtja nimi (parentGridProviderCustomerName) g) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaeg) (DateTime)

- h) Võrku sisenenud kogus, kWh – võrguettevõtja võrku sisenenud kogus ülem-võrguettevõtjalt (inQuantity)
- i) Võrgust väljunud kogus, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus ülem-võrguettevõtja võrku (outQuantity)
- j) Mõõtepunktide arv, tk (meteringPointsTotal)

LEHT GO_OUT_BORDER_OS

- k) Alam-võrguettevõtja EIC – alam-võrguettevõtja EIC kood (gridOperatorEIC)
- l) Alam-Võrguettevõtja – alam-võrguettevõtja nimi (gridOperatorName)
- m) GO Avatud tarnija EIC – ülem-võrguettevõtja avatud tarnija EIC kood (gridOperatorBalanceProviderEIC)
- n) GO Avatud tarnija – ülem-võrguettevõtja avatud tarnija nimi (gridOperatorBalanceProviderName)
- o) Võrguettevõtja EIC – võrguettevõtja EIC kood (parentGridProviderCustomerEIC)
- p) Võrguettevõtja nimi – võrguettevõtja nimi (parentGridProviderCustomerName)
- q) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaaeg) (DateTime)
- r) Võrku sisenenud kogus, kWh – võrguettevõtja võrku sisenenud kogus alam-võrguettevõtjalt (inQuantity)
- s) Võrgust väljunud kogus, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus alam-võrguettevõtja võrku (outQuantity)
- t) Mõõtepunktide arv, tk (meteringPointsTotal)

LEHT GO_OS_GO

- a) Võrguettevõtja EIC – võrguettevõtja EIC kood (gridOperatorEIC)
- b) Võrguettevõtja – võrguettevõtja nimi (gridOperatorName)
- c) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaaeg) (DateTime)
- d) Võrku sisenenud kogus võrgulepinguga ja elektrilepinguga lõppkliendilt, kWh – võrku sisenenud kogus Pin (tootmine) (inQtyWithAgr)
- e) Võrgust väljunud kogus võrgulepinguga ja elektrilepinguga lõppkliendile, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus Pout (tarbimine) (outQtyWithAgr)
- f) Võrku sisenenud kogus võrgulepinguga üldteenuse lõppkliendilt, kWh – võrku sisenenud kogus Pin (tootmine) (inQtyPortfolioLastResortSupply)
- g) Võrgust väljunud kogus võrgulepinguga üldteenuse lõppkliendile, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus Pout (tarbimine) (outQtyPortfolioLastResortSupply)
- h) Võrku sisenenud kogus ülem-võrguettevõtja võrgust, kWh – võrguettevõtja võrku sisenenud kogus piirimõõtepunktides (inQuantityBorder)
- i) Võrgust väljunud kogus ülem-võrguettevõtja võrku, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud koguspiiripunktides (Pout) (outQuantityBorder)
- j) Võrguettevõtja võrgukadu, kWh (qtyLosses)
- k) Piirimõõtepunktide arv, tk (meteringPointsTotalBorder)
- l) Mõõtepunktide arv, tk (meteringPointsTotal)

12.1.5. Bilansihalduse raportid

Nimetus	Bilansihalduri raport nr 1
Saajad	Bilansihaldurid
Sagedus	Kord ööpäevas toimub D+1 andmete agregeerimine kell 11.00 (saatmine kell 11.00). Kord kuus 8. kuupäeval toimub M+1 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 10.00). Kord kuus 1. kuupäeval toimub M+2 ja M+3 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 07.00).
Kirjeldus	Sisaldab ühe kalendrikuu kohta raporteid, bilansiperioodide lõikes
Andmed	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bilansihalduri + tema portfellis olevate avatud tarnijate bilansiselgituse mõõtepunktide koondandmed, mis arvatakse bilansihalduri bilansiselgituse piirkonda (nn IN mõõtepunktid); 2. võrguettevõtja bilansihalduri bilansiselgituse portfelist maha arvatud müük, gaasilepingud teiste bilansihaldurite portfellides (nn OUT piirimõõtepunktid).
	<ul style="list-style-type: none"> • Leht „BP_OS“ = Bilansihalduri ja tema portfellis olevate avatud tarnijate bilansiselgituse mõõtepunktide koondandmed, mis arvatakse bilansihalduri bilansiselgituse piirkonda (nn IN bilansiselgituse mõõtepunktid); • Leht „BP_GO“ = võrguettevõtja bilansihalduri bilansiselgituse portfelist maha arvatud müük, gaasi müügilepingud teiste bilansihaldurite portfellides (nn OUT bilansiselgituse mõõtepunktid)
Veergude kirjeldus	<p>Leht BH_GO:</p> <ol style="list-style-type: none"> A) Võrguettevõtja EIC – võrguettevõtja EIC kood (gridOperatorEIC) B) Võrguettevõtja – võrguettevõtja nimi (gridOperatorName) C) Võrguettevõtja bilansihalduri EIC – võrguettevõtja bilansihalduri EIC kood (gridOperatorBalanceProviderEIC) D) Võrguettevõtja bilansihalduri nimi – võrguettevõtja bilansihalduri nimi (gridOperatorBalanceProviderName) E) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaeg) (DateTime) F) Portfelliväline võrku sisenenud kogus kWh – Tootmine, mis tuleb bilansiportfelist maha lahutada – bilansihalduri portfelli mittekuuluva turuosalise mõõtepunkti tootmine, Pin. Kõik turuosaliste mõõtepunktid, k.a võrguettevõtja piirimõõtepunktid, kus turuosalise mõõtepunkti BH erineb võrguettevõtja BHst. (inQuantity) G) Portfelliväline võrgust väljunud kogus kWh - Tarbimine, mis tuleb bilansiportfelist maha lahutada – bilansihalduri portfelli mittekuuluva turuosalise mõõtepunkti tarbimine, Pout. Kõik turuosaliste mõõtepunktid, k.a võrguettevõtja piirimõõtepunktid, kus turuosalise mõõtepunkti BH erineb võrguettevõtja BHst. (outQuantity) H) Portfelliväline isoleeritud võrku sisenenud kogus kWh. Kõik turuosaliste isoleeritud mõõtepunktid, kus turuosalise mõõtepunkti BH erineb võrguettevõtja BHst. (inQuantityIsolated) I) Portfelliväline isoleeritud võrgust väljunud kogus kWh. Kõik turuosaliste isoleeritud mõõtepunktid, kus turuosalise mõõtepunkti BH erineb võrguettevõtja BHst. (outQuantityIsolated)

	<p>J) Mõõtepunktide arv, tk (meteringPointsTotal)</p> <p>Leht BH_OS:</p> <p>A) Bilansihalduri EIC – bilansihalduri EIC kood (openSupplierBalanceProviderEIC)</p> <p>B) Bilansihaldur – bilansihalduri nimi (openSupplierBalanceProviderName)</p> <p>C) Avatud tarnija EIC – avatud tarnija EIC kood (openSupplierEIC)</p> <p>D) Avatud tarnija – avatud tarnija nimi (openSupplierName)</p> <p>E) Võrguettevõtja EIC – võrguettevõtja EIC kood (gridOperatorEIC)</p> <p>F) Võrguettevõtja – võrguettevõtja nimi (gridOperatorName)</p> <p>G) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaeg) (DateTime)</p> <p>H) Võrku sisenenud kogus, kWh – bilansihalduri portfelli kuuluva turuosalise mõõtepunkti tootmine, Pin. Kõik turuosaliste mõõtepunktid, k.a võrguettevõtja piirimõõtepunktid, mis on bilansiportfellis ning millede võrguettevõtja ei ole sama BH bilansiportfellis. (inQuantity)</p> <p>I) Võrgust väljunud kogus, kWh – bilansihalduri portfelli kuuluva turuosalise mõõtepunkti tarbimine, Pout. Kõik turuosaliste mõõtepunktid, k.a võrguettevõtja piirimõõtepunktid, mis on bilansiportfellis ning millede võrguettevõtja ei ole sama BH bilansiportfellis. (outQuantity)</p> <p>J) Isoleeritud võrku sisenenud kogus, kWh. Kõik turuosaliste isoleeritud mõõtepunktid, mis on bilansiportfellis ning millede võrguettevõtja ei ole sama BH bilansiportfellis. (inQuantityIsolated)</p> <p>K) Isoleeritud võrgust väljunud kogus, kWh. Kõik turuosaliste isoleeritud mõõtepunktid, mis on bilansiportfellis ning millede võrguettevõtja ei ole sama BH bilansiportfellis. (outQuantityIsolated)</p> <p>L) Mõõtepunktide arv (meteringPointsTotal)</p>
--	---

12.1.6. Bilansihalduri raport No2

Nimetus	Bilansihalduri raport nr 2
Saajad	Bilansihaldurid
Sagedus	<p>Kord ööpäevas toimub D+1 andmete agregeerimine kell 11.00 (saatmine kell 11.00).</p> <p>Kord kuus 8. kuupäeval toimub M+1 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 10.00).</p> <p>Kord kuus 1. kuupäeval toimub M+2 ja M+3 andmete agregeerimine kell 03.00 (saatmine kell 07.00).</p>
Kirjeldus	Sisaldab ühe kalendrikuu kohta raporteid, bilansiperioodide lõikes, eraldi Pin ja Pout, arvesse võetakse vaid kehtivate võrgulepingutega mõõtepunktide andmeid agregeerimiseks.
Veergude kirjeldus	<p>Bilansiportfellis avatud tarnijate koondmõõteandmed näidates eraldi summat:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. portfellis avatud tarnijate (k.a bilansihaldur ise) ja võrgupiirkonna lõikes agregeeritud kogused mõõtepunktide summas, mille kohta on olemas elektri avatud tarne leping - sisse ei arvutata piirimõõtepunkte, kus võrgulepingu kliendiks on teine võrguettevõtja. b. portfellis võrguettevõtja portfelli üldteenuse ja võrgukadude lõikes eraldi näidatuna;

Veergude kirjeldus	<p>LEHT BH_OS_GO</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Avatud tarnija EIC - BH portfellis olevad avatud tarnijad mõõtepunkti kohta (openSupplierEIC) b) Avatud tarnija nimi: sama mis eelmine, aga nimi (openSupplierName) c) Võrguettevõtja EIC – võrguettevõtja EIC kood mõõtepunktis (gridOperatorEIC) d) Võrguettevõtja – võrguettevõtja nimi mõõtepunktis (gridOperatorName) e) Bilansiperiood – bilansiperioodi algust tähistav aeg (kuupäev + kellaaeg) (DateTime) f) BH portfellis võrku sisenenud kogus lõppkliendilt, kWh –võrku sisenenud kogus Pin (kõik MPd, kus on kehtiv võrguleping ja punkt ei ole GO-GO piiripunkt) (inQuantity) g) BH portfellis võrgust väljunud kogus lõppkliendile, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus Pout (kõik MPd, kus on kehtiv võrguleping ja punkt ei ole GO-GO piiripunkt) (outQuantity) h) BH portfellis isoleeritud võrku sisenenud kogus lõppkliendilt, kWh – võrku sisenenud kogus Pin (kõik isoleeritud MPd, kus on kehtiv võrguleping ja punkt ei ole GO-GO piiripunkt) (inQuantityIsolated) i) BH portfellis isoleeritud võrgust väljunud kogus lõppkliendile, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus Pout (kõik isoleeritud MPd, kus on kehtiv võrguleping ja punkt ei ole GO-GO piiripunkt) (outQuantity) j) Mõõtepunktide arv, tk (meteringPointsTotal) <p>LEHT BH_GO_OS_GO</p> <ul style="list-style-type: none"> k) BH portfellis GO võrku sisenenud kogus võrgulepinguga üldteenuse lõppkliendilt, kWh –võrku sisenenud kogus Pin (tootmine) (inQtyPortfolioLastResortSupply) l) BH portfellis GO võrgust väljunud kogus võrgulepinguga üldteenuse lõppkliendile, kWh – võrguettevõtja võrgust väljunud kogus Pout (tarbimine) (outQtyPortfolioLastResortSupply) m) BH portfellis GO võrgukadu (qtyLosses) n) Mõõtepunktide arv, tk (meteringPointsTotal)
--------------------	--

13 MÕÕTEANDMETE PÄRINGUD

Avatud tarnijal on õigus Andmelao kaudu saada avatud tarnijaga elektrilepingu sõlminud turuosalise või talle kliendiportaali kaudu selleks õiguse andnud turuosalise kohta viimase 12 kuu tunnipõhised mõõteandmed.

Mõõteandmete päring (RequestMeteringDataHistory)

Turuosalise mõõteandmete päringu võib esitada avatud tarnija järgmistel juhtudel:

- avatud tarnijal on kliendiga leping või klient kuulub avatud tarnija tarneahelasse – päringu tegemise aluseks on kehtiv ja/või tulevikus jõustuv leping
- klient on andnud avatud tarnijale oma andmetele ligipääsuõiguse kliendiportaalis või on juriidilisest isikust klient andnud süsteemivälise volituse

Süsteemivälise volituse olemasolu kinnituse osas tuleb järgida järgmisi põhimõtteid:

- kui avatud tarnijal on leping (või klient kuulub avatud tarnija tarneahelasse), siis märkida, et kliendi volitus **puudub**;
- kui avatud tarnijal on kliendi volitus, siis märkida, et kliendi volitus on **olemas**-

Iga Andmelao kasutaja vastutab päringute teostamisel õigusliku aluse olemasolu eest, sh, et on olemas juriidilisest isikust kliendi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis volitus andmete. Päringu teostaja peab kliendi andmete töötlemisel tõendama õiguslikku alust.

Kasutatakse mõõtepunkti mõõteandmete küsimiseks. Järgnevalt on toodud mõõteandmete päringu edastamise sõnumite kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	Pärib mõõtepunkti mõõteandmed
Võrguettevõtja	---
Andmeladu	Saadab küsitud andmed avatud tarnijale

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	RequestMeteringDataHistory
Xsd Document	RequestMeteringDataHistory.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja (Andmeladu) EIC kood	16 sümbolit

DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC, millise andmeid päritakse	16 sümbolit
CustomerIdentification	Kliendi EIC, kelle andmeid päritakse	16 sümbolit
CustomerAuthorization	Kas kliendi nõusolek on olemas ⁷	TRUE FALSE

Tagasiside

Tagastatavad andmed

Sektsioon	Nimetus
HTTP tagasiside:	
200 OK	Tagasiside xml sõnumina
Xml payload:	
Xml dokument	EnergyReport
Xsd dokument	EnergyReport.xsd

Sõnumi reeglid

- Mõõteandmeid saavad pärida:
 - Mõõtepunktide võrguettevõtjad, nende avatud tarnijad ja bilansihaldurid. Sh on ligipääs avatud tarnijatele piiratud ajaperioodis, mil puudub avatud tarne leping;
 - Avatud tarnijad ja bilansihaldurid, avatud tarne lepingu kehtivuse alusel;
 - Avatud tarnijad, kellel on olemas volitus mõõteandmete päringuks (sh on perioodi kontroll);
 - Süsteemihaldur
- Mõõteandmeid saab pärida viimase 12 kuu kohta + jooksva kuu andmed
Näide: 22.08.2012 saab mõõteandmed: 01.08.2011-21.08.2012
- Mõõteandmed on saadaval ainult selle perioodi kohta, kus turuosalisel on kehtiv võrguleping

13.1. Füüsiliste isikute andmevahetuse reeglid (alates 25.05.2018)

- 13.1.1. AVP väljastab mõõtepunkti mõõteandmed (päring RequestMeteringDataHistory) järgmiste mõõtepunktide kohta, mis on kliendi päringuga seotud:
 - Mõõtepunktid, mis on avatud tarnija portfellis – aluseks kehtiv avatud tarne leping. NB, portfellipuu alusel ei väljastata mõõteandmeid, kui avatud tarnija on sisestanud „keelamise“.
 - Võrguettevõtjale tema piirkonna mõõtepunktide mõõteandmed;
 - Kliendiportaal (E-elering) tarbija poolt antud kehtiv ligipääsuõigus konkreetsele avatud tarnijale andmetele ligipääsuks
- 13.1.2. AVP **ei väljasta** mõõtepunkti mõõteandmeid kui:
 - Avatud tarnija ei ole füüsilisele isikule avatud tarnija vastavas mõõtepunktis

⁷ Vt. selgitust *RequestMeteringPointsData* juurest.

- Puudub tarbija poolt kehtiv ligipääsuõigus e-elingi kaudu
 - Avatud tarnija on sisestanud keelamise oma bilansihaldurile (ülem-avatud tarnijale).
- 13.1.3. Kui avatud tarnija täidab oma elektrituru toimimise võrgueeskirja §-st 8 lõige 5 tulenevat kontrollkohustust, siis väljastab AVP avatud tarnijale kliendi mõõtepunkti info (EIC kood, võrgulepingu kehtivusperiood, avatud tarne lepingu olemasolul avatud tarne lepingu kehtivusperiood)

NB! Kõik füüsiliste isikutega seotud andmed (sh EIC koodid) on isikuandmed ja kohaldub isikuandmete kaitse üldmäärus. Iga Andmelao kasutaja vastutab päringute teostamisel õigusliku aluse olemasolu eest, sh on mõõtepunkti päring lubatud ainult elektrituru toimimise võrgueeskirjas sätestatud kontrollkohustuse täitmiseks. Kõik tarbijad saavad esitada Eelingile kaebusi ja päringuid turuosaliste poolt teostatud päringute kohta ja päringu teostaja peab kliendi andmete töötlemisel tõendama õiguslikku alust.

13.1.4. *RequestMeteringDataHistory* päringu lisareeglid:

- 13.1.4.1. „TRUE“ väärtust peavad kasutama kõik avatud tarnijad, kes ei ole päringu esitamise ajal kliendile avatud tarnija kehtiva elektrilepingu alusel. „TRUE“ väärtuse alusel **AVP** kontrollib, kas kliendi poolt on olemas vastavale avatud tarnijale mõõteandmete edastamiseks antud volitus (sõnum kliendiportaalist AVPsse: *NotifyCustomerAuthorization*) või kas mõõtepunkti kohta on vastaval avatud tarnijal viimase 12 kuu perioodis avatud tarne leping
- 13.1.4.2. „FALSE“ väärtust peavad kasutama kõik avatud tarnijad, kes on päringu esitamise ajal kliendile avatud tarnija kehtiva elektrilepingu alusel. „FALSE“ väärtuse alusel **AVP** kontrollib, kas päringu esitajal on olemas kehtiv või 12 kuud minevikus avatud tarne leping. Mõõtepunkti võrguettevõtja saab oma piirkonna andmed alati ning avatud tarnija bilansihaldur punktis 13.2 alusel. Tingimuste täitmisel edastatakse mõõteandmed:
- a) Kehtiva lepinguga avatud tarnijale – 12 kuud tagasiulatuvalt tunnimõõteandmed;
 - b) Kehtiva lepinguta, kuid 12kuud tagasiulatuvalt lepinguga avatud tarnijale – lepingu perioodis tunnimõõteandmed kuni 12 kuud tagasi;
 - c) Mõõtepunkti võrguettevõtjale – 12 kuud tagasiulatuvalt tunnimõõteandmed.

13.2. Avatud tarnijatele veebirakenduses uue volituslepingu lisamine

Avatud tarnija lehele Elektrilepingud > Portfelli lepingud tabelis „elektrioistu portfelli lepingud kliendina“ on seadistus, kas konkreetne avatud tarnija lubab kogu oma portfelli mõõteandmetele ligipääsu tema enda avatud tarnijale ja bilansihaldurile:

- Kui lubamine = JAH: Mõõteandmete päringul saab tema avatud tarnija andmetele ligi (vaikimisi väärus)
- Kui lubamine = EI: Mõõteandmete päringul (*RequestMeteringDataHistory*) ei saa nn ülem-avatud tarnija ega bilansihaldur andmetele ligi

14 TURUOSALISE VOLITUS JA LIGIPÄÄS ANDMELATTU

Kliendiportaal asub: <https://e.elearning.ee/>

Elektritarbija näeb kliendiportaalis oma mõõtepunktidega seotud andmeid – mõõtepunktide aadresse, samuti nendega seotud võrguteenuse ja avatud tarne lepingute andmeid ja elektrienergia mõõteandmeid. Tarbimisandmeid näevad need isikud, kellel on kehtiv võrguteenuse leping.

Elektritarbijad saavad kliendiportaali kaudu anda ligipääsuõigusi avatud tarnijatele eelmiste perioodide mõõteandmete nägemiseks, seda eelkõige eesmärgiga saada avatud tarnijatelt personaalseid pakkumisi. Nagu eelpool märgitud, saavad tarbija andmetele ligipääsu need osapooled, kellel selleks on seadusjärgne õigus või kellele turuosaline ise on selle õiguse andnud.

Füüsilise isiku volitus (ligipääsuõigus) saab olla antud ainult kliendiportaali kaudu. Juriidilise isiku volitus (ligipääsuõigus) saab olla antud kliendiportaalis või süsteemiväliselt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Eeldus on, et ligipääsuõigused asuvad kliendiportaalis. Kui juriidilise isiku volitus on süsteemiväline, on kohustus volitust tõendada, vastasel juhul pole tõendatud õiguslik alus andmetele ligipääsuks.

Tarbija saavad kliendiportaali kaudu järgmist informatsiooni:

- mõõtepunktides sõlmitud võrguteenuse lepingute või liinivaldaja puhul võrgu kasutamise lepingute osapoolte ja lepingute kehtivuse kohta;
- mõõtepunktides sõlmitud avatud tarne lepingute, nende kehtivusaegade ja lepingu osapoolte kohta;
- tarbijaga seotud mõõtepunktides mõõdetud elektrienergia koguste kohta;
- avatud tarnijate kohta, kellele on antud õigus tarbimisandmete nägemiseks ning kes on tarbija andmeid pärinud.

Tarbija saab kliendiportaali kaudu anda ühele või mitmele avatud tarnijale volituse ligipääsuks oma mõõtepunkti andmetele, lisades soovi korral ka oma meiliaadressi ja telefoninumbri, mille kaudu on avatud tarnijal võimalik temaga ühendust võtta. Portaali kaudu saab tarbija näha ka seda, kes ja millal on tema andmeid vaadanud.

Kliendiportaali on võimalik siseneda ID-kaardi, Mobiil-ID ja pangalinkide kaudu.

Sõnumi reeglid:

1. Andmeladu saadab avatud tarnijale sõnumi kohe, kui on lisandunud kliendi ligipääsuõigus
2. Andmeladu ei saada avatud tarnijale teadet tühistatud ligipääsuõigustest
3. Kliendi kontaktandmed ei ole täitmiseks kohustuslikud
4. Igal ligipääsuõigusel on algus- ja lõppaeg
5. Iga ligipääsuõigus sisaldab konkreetset andmete töötlemise eesmärki ja kes on andmete vastutav töötleja
6. Avatud tarnija ei näe kliendi ligipääsuõigusi teistele avatud tarnijatele.

15 ÜHISARVE VÕRGUARVE EDASTUSEGA

Võrguarve vahenduse üldprotsess on järgmine:

1. Võrguettevõtja ja müüja sõlmivad „Ühisarve lepingu“
2. Võrguettevõtja sisestab Andmelattu „Ühisarve lepingu“
3. Ühisarvega seotud sõnumid edastatakse vaid ühisarve lepinguga müüjale
4. Põhimõtteskeem arve liikumiseks: Võrguettevõtja > Andmeladu > Müüja > Klient
5. Vahendatava võrguarve rekvisiidid saadakse e-arve standardist ([Eesti e-arve kirjelduse juhend](#))
6. Võrguettevõtja kasutajaportaalis on vaade „ÜHISARVE LEPING“
 - a. Võrguettevõtja sisestab „Ühisarve lepingu“ müüjale, kellega ta on vastava lepingu sõlminud;
 - b. Andmeladu edastab ühisarvega seotud sõnumid ainult sellele müüjale, kelle kohta võrguettevõtja omab kehtivat Ühisarve lepingut.
7. Ühisarve vahendusega seotud sõnumid on järgmised:
 - a. Võrguarve edastus „ForwardInvoice“
 - b. Väljalülitamise ja sisselülitamise taotlus „RequestConnectionState“ (müüjalt > võrguettevõtjale)
 - c. Väljalülitamise ja sisselülitamise kinnitus „ReplyConnectionStateRequest“ (võrguettevõtjalt > müüjale)
8. Andmeladu võimaldab eelmises punktis mainitud sõnumeid kasutada Andmelao masinliideses, aga ka sama sisu ja väljadega info vahetamist veebiliideses üleslaadimiseks (vorm väikestele võrguettevõtjatele) ning allalaadimiseks (müüjatele).
 - a. Veebiliideses saab võrguettevõtja edastada võrguteenuse arvet. Selle jaoks on veebiliideses vorm, kus võrguettevõtja saab valida Müüja, Kliendi, Kliendi mõõtepunktid ning üles laadida E-arve XML'i.
 - b. Võrguettevõtja saab veebiliideses vaadata juba edastatud võrguteenuse arvete ajalugu.
 - c. Elektrimüüja saab näha talle saadetud võrguteenuse arveid ning neid alla laadida.
 - d. Elektrimüüjatel on eraldi vaade mõõtepunkti sisse või väljalülitamise taotluse kohta. Vaates saab elektrimüüja sõnumi spetsifikatsioonist lähtuvalt täita vastava vormi. Kirjeldatud vaade võimaldab elektrimüüjal vaadata valitud taotluse vastuseid.
 - e. Võrguoperaator saab vaadata talle saadetud välja- ja sisselülitamise taotlusi ning saab nendele vastava vormi kaudu vastata.
9. Tehniline info: kõik eelpool mainitud sõnumid edastab Andmeladu teisele osapoolle asünkroonselt. Andmeladu proovib sõnumit edastada N korda (järjest pikeneva vahega). Kui sõnumi saatmine õnnestub või ebaõnnestub (peale N korda proovimist), edastatakse sõnumi esialgsele saatjale allolev raport (sõnumi kujul).

Võrguarve edastus (ForwardInvoice)

Kasutatakse võrguteenuse arve edastamiseks. Järgnevalt on toodud võrguarve edastamise sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	
Võrguettevõtja	Saadab võrguteenuse arve
Andmeladu	Saadab võrguteenuse arve andmed avatud tarnijale

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	ForwardInvoice
Xsd Document	ForwardInvoice.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
CustomerIdentification	Kliendi EIC, kelle andmeid päritakse	16 sümbolit
MeteringPointIdentifications	Sektsioon, milles määratletakse mõõtepunktid, mille kohta tuleb esitada ühisarve	
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
MeteringPointIdentifications	Sektsiooni lõpp	
InvoiceDetails	Sektsioon, milles määratletakse arvega seotud detailid	
InvoiceData	E-arve XML, mis on kodeeritud BASE64 formaati	BASE64 string
InvoiceDetails	Sektsiooni lõpp	

Ühisarve lepingu edastamine (**NotifyJointInvoiceAgreement**)

Kasutatakse ühisarve lepingu edastamiseks masinliidese kaudu. Sõnumit saab edastada ainult võrguoperaator. Näide ja sõnumi reeglid [siin](#).

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	--
Võrguettevõtja	Sisestab ühisarve lepingu avatud tarnijaga
Andmeladu	Saadab uue või muudetud ühisarve lepingu info avatud tarnijale

Sõnumi kirjeldus

Dokument	Nimetus
Xml Document	NotifyJointInvoiceAgreement
Xsd Document	NotifyJointInvoiceAgreement.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
DocumentDateTime	Sõnumi saatmise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
OpenSupplierIdentification	Elektrimüüja EIC kood, kellega võrguettevõtja lepingu sõlmib	16 sümbolit
FirstDate	Lepingu alguskuupäev	Vt. kuupäevade esitamise reeglit
LastDate	Lepingu lõpukuupäev	Vt. kuupäevade edastamise reeglit

Väljalülitamise ja sisselülitamise taotlus (RequestConnectionState)

Järgnevalt on toodud müüja mõõtepunkti sisse või lahti ühendamise taotluse sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Kasutatakse võrguettevõtjale võrguühenduse välja- või sisselülitamise taotluse edastamiseks.

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	Saadab mõõtepunkti kohta taotluse
Võrguettevõtja	--
Andmeladu	Saadab võrguühenduse välja- või sisselülitamise taotluse andmed võrguettevõtjale

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	RequestConnectionState
Xsd Document	RequestConnectionState.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
CustomerIdentification	Kliendi EIC, kelle andmeid päritakse	16 sümbolit

MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
RequestDetails	Sektsioon, milles määratletakse välja- või sisselülitamise taotluse andmed	
RequestIdentification	Pöördumise unikaalne ID, määrab saatja	
RequestedState	Soovitud mõõtepunkti olek.	Võimalikud väärtused: „DISCONNECT“ – Mõõtepunkti lahtiühendamine „CONNECT“ – Mõõtepunkti tagasi ühendamine, kui müüja ja kliendi lepinguline suhe on kehtiv „ALLOWED“ – Müüja teavitab võrguettevõtjat võla tasumisest. Kliendi ja müüja vaheline lepinguline suhe on lõpetatud „CANCELLED“ – Müüja tühistab eelnevalt edastatud lülitamistellimuse, mis pole veel täidetud.
Reason	Taotluse põhjus.	Võimalikud väärtused: „DEBT“ – Klient on võlgu „DEBT_PAID“ – Võlg on tasutud „NEW_AGREEMENT“ – Uus leping
PreferredDate	Lahti või tagasiühendamise soovitav kuupäev	YYYY-MM-DD
Comment	Vabatekst lisainfo jaoks	
RequestDetails	Sektsiooni lõpp	

Väljalülitamise ja sisselülitamise kinnitus (ReplyRequestConnectionState)

Järgnevalt on toodud võrguettevõtja mõõtepunkti sisse või lahti ühendamise kinnituse sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Kasutatakse mõõtepunkti lahti või sisse ühendamisest, selle plaani võtmisest, plaani muutumisest või päringust keeldumisest teavitamiseks.

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	--
Võrguettevõtja	Saadab ühendamise kinnituse sõnumi
Andmeladu	Saadab võrguühenduse välja- või sisselülitamise kinnituse andmed avatud tarnijale

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	ReplyRequestConnectionState
Xsd Document	ReplyRequestConnectionState.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
CustomerIdentification	Kliendi EIC, kelle andmeid päritakse	16 sümbolit
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
ResponseDetails	Sektsioon, milles määratletakse välja- või sisselülitamise kinnituse detailid	
RequestIdentification	Pöördumise unikaalne ID, määrab saatja	
Decision	Sektsioon, milles määratletakse välja- või sisselülitamise otsuse detailid	
Status	Pöördumise staatus.	Võimalikud väärtused: „PLANNED“ – Tegevus planeeritud „DISCONNECTED“ – Lahtiühendamine on tehtud „CONNECTED“ – Sisseühendamine on tehtud „CANCELED“ – Taotlus on tühistatud
Reason	Põhjus, kasutatakse siis, kui taotlus tühistatakse, muul juhul on tühi.	Võimalikud väärtused: „FAULT“ – Viga sõnumis. Kui sõnumi vastuvõtmisel tekkis mingi muu viga. Näiteks puudub põhjus, staatus, unikaalne ID jne. Kui unikaalne ID on olemas, kuid kliendi andmed sõnumis on teised kui antud tellimusele eelnevas tellimuses. „NO_AGREEMENT“ – Tarbimiskohal puudub soovitud lülitamise ajal võrguleping antud kliendiga. „AGREEMENT_END“ – Tarbimiskohal on kliendi võrguleping lõpetamisel „NO_SPR_MP“ – Tarbimiskohal kehtiv elektrileping teise elektrimüüjaga „GO_DISCONNECTED“ – Tarbimiskohal kehtib teise elektrimüüja või Elektrilevi väljalülitamise tellimus. Tarbimiskoht lülitatakse sisse, kui teine elektrimüüja või Elektrilevi on esitatud tellimus sisselülitamiseks. „CANCELLED_ORDER“ – Tühistatud teostamise käigus.

		„NO_CANCEL“ – Tellimuse tühistamine ei ole võimalik. Väljalülitamise tellimus on planeeritud tänaseks ja kui tellimuse tühistamine tuleb täna, siis ei ole tellimuse tühistamine enam lubatud. Näiteks, kui töö teostamise kuupäeval edastab müüja tellimuse tühistamiseks.
EstimatedDate	Välja- või sisselülitamise planeeritud kuupäev	YYYY-MM-DD
Decision	Sektsiooni lõpp	
Comment	Vabatekst lisainfo jaoks	
ResponseDetails	Sektsiooni lõpp	

16 KLIENDI PÖÖRDUMISTE VAHENDUS

Kliendi pöördumiste vahenduse protsessi eesmärk on klientide võrguteenusega seotud pöördumiste vahendamine elektrimüüjalt võrguettevõtjale. Kliendi pöördumiste vahendus on kasutatav vaid müüja ja võrguettevõtja vaheliste sõnumitena. Kliendi pöördumiste funktsionaalsus sisaldab võrguettevõtjate ja müüjate omavahelist infovahetust standardiseeritud kujul.

Kliendi pöördumine (SendMessage)

Järgnevalt on toodud kliendi pöördumise sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Kasutatakse kliendi pöördumiste edastamiseks.

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	Saadab kliendi pöördumise info
Võrguettevõtja	--
Andmeladu	Saadab kliendi pöördumise andmed võrguettevõtjale

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	SendMessage
Xsd Document	SendMessage.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit
ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
CustomerIdentification	Kliendi EIC, kelle andmeid päritakse	16 sümbolit
MeteringPointIdentification	Mõõtepunkti EIC kood	16 sümbolit
MessageDetails	Sektsioon, milles määratletakse kliendi pöördumise detailid	
RequestIdentification	Pöördumise unikaalne ID, määrab saatja	
Topic	Pöördumise teema. Üks pöördumine saab sisaldada alti vaid ühte pöördumise teemat. Uue teema jaoks tuleb kasutada uut sõnumit.	Võimalikud väärtused: „DATA“ – Probleemid seoses mõõte-, kliendi andmetega „INVOICE“ – Arvega seotud probleemid.

References	Sektsioon, milles määratletakse kliendi pöördumise viide konkreetsele arvele	
Reference	Viide mõnele kolmandale osapoolle/dokumendile.	Hetkel lubatud tüüp INVOICE (arve).
References	Sektsiooni lõpp	
RequestStatus	Pöördumise staatus.	Võimalikud väärtused: „OPEN“ – Pöördumine ei ole lõpetatud „CLOSE“ – Pöördumine on lõpetatud „CANCEL“ – Pöördumisega tegelemine on tühistatud
Comment	Vabatekst lisainfo jaoks.	
MessageDetails	Sektsiooni lõpp	

Kliendi pöördumise tagasiside (MessageResult)

Kliendi pöördumise sõnumid edastab Andmeladu teisele osapoolle asünkroonselt. Andmeladu proovib sõnumit edastada N korda (järjest pikeneva vahega). Kui sõnumi saatmine õnnestub või ebaõnnestub (peale N korda proovimist), edastatakse sõnumi esialgsele saatjale kliendi pöördumise tagasiside (sõnumi kujul).

Järgnevalt on toodud kliendi pöördumise tagasiside sõnumi kirjeldus, näited ja reeglid asuvad [siin](#).

Kasutatakse kliendi pöördumiste tagasiside edastamiseks.

Operaator	Tegevus
Avatud tarnija	-
Võrguettevõtja	-
Andmeladu	Saadab kliendi pöördumise tagasiside avatud tarnijale

Sõnumi kirjeldus

Document	Nimetus
Xml Document	MessageResult
Xsd Document	MessageResult.xsd

XML element	Kirjeldus	Formaat
DocumentIdentification	Unikaalne sõnumi identifikaator.	Max pikkus 50 sümbolit.
DocumentDateTime	Sõnumi loomise aeg	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS
SenderIdentification	Sõnumi saatja EIC kood	16 sümbolit

ReceiverIdentification	Sõnumi saaja EIC kood	16 sümbolit
OriginalDocumentIdentification	Viide originaalsõnumile, mille kohta teade saadetakse	
Status	Info selle kohta, kas Andmeladu suutis sõnumi edasi saata määratud aja jooksul.	Võimalikud väärtused: „OK“ – Sõnumi edastamine õnnestus „FAILED“ – Sõnumi edastamine ebaõnnestus
DateTime	Aeg, millal Andmeladu suutis sõnumi edastada. Juhul, kui sõnumi edastamine ebaõnnestus (FAILED), on väli tühi.	

17 OPERAATORITE ENDAPOOLNE KASUTAJATE HALDUS

Andmelao kasutamiseks peavad operaatorid (sisestusõigusega isikud, kelleks on võrguettevõtjad, liinivaldajad ja avatud tarnijad) allkirjastama Eleringiga Andmelao kasutamise lepingu.

Vastava lepingu alusel teatab Kasutaja Süsteemihaldurile digitaalselt allkirjastatud vormis enda vastutavast kasutajast ehk Haldurist koos alljärgnevate andmetega:

Roll	Isikukood	Eesnimi	Perekonnanimi	e-posti aadress
Haldur				

Pärast lepingu sõlmimist toimuvatest muudatustest Kasutaja Halduri osas (uue Halduri lisandumine, Halduri lahkumine jms) teavitab Kasutaja viivitamata Süsteemihaldurit, esitades vastavad andmed digitaalselt allkirjastatud vormis.

Süsteemihaldur loob Kasutaja Haldurile personaalse kasutajakonto.

Haldur loob teistele Kasutaja poolt volitatud töötajatele kasutajakontod. Pärast lepingu sõlmimist toimuvatest muudatustest Kasutaja volitatud töötajate koosseisus (uue töötaja lisandumine, töötaja lahkumine jms) viib Kasutaja Haldur vastavad muudatused ligipääsuõiguste osas sisse viivitamatult pärast Kasutaja volitatud isikute koosseisu muudatuste toimumist.

Juhul kui Kasutaja soovib, et Süsteemihaldur haldaks Kasutaja volitatud töötajate õigusi Andmelao kasutamisel ise, siis teatab Kasutaja Süsteemihaldurile digitaalselt allkirjastatud vormis enda volitatud töötajate nimekirjas koos alljärgnevate andmetega:

Roll	Isikukood	Eesnimi	Perekonnanimi	e-posti aadress
Volitatud töötaja				